

LAIHIAN SEURAKUNTA

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2023 – 2025

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO VUODELLE 2023	1
SUUNNITTELUN TAVOITTEET	1
TALOUSARVION RAKENNE	2
YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE	3
SEURAKUNTIEN TALOUSTILANNE	3
LAIHIAN SEURAKUNNAN TALOUSTILANNE	6
TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMAN SITOVUUS	8
KÄYTTÖTALOUSOSA	
YLEISHALLINTO	9
Vaalilautakunta	9
Kirkkovaltuusto	9
Tilintarkastus	11
Kirkkoneuvosto	12
Taloushallinto	13
Kirkonkirjojen pito	15
Kirkkoherranvirasto ja muu yleishallinto	16
SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA	
Diakonia	18
Lähetys	19
Jumalanpalveluselämä	21
Kirkolliset toimitukset	22
Muu seurakuntatyö	23
Hautaan siunaaminen	24
Aikuistyö	25
Tiedotus ja viestintä	26
Musiikki	27
Pyhäkoulu	28
Päiväkerho	29
Varhaisnuorisotyö	30
Nuorisotyö	32
Rippikoulu	33
Partio	35
HAUTAUSTOIMI	
Hautausmaa	38
KIINTEISTÖTOIMI	
Kirkko	39
Seurakuntatalo	40
Muut rakennukset, vanha virasto	41
Seura-Ranta leirikeskus	42
Meijeri	43
Muut rakennukset, virasto	44
Muut rakennukset, Hoppis	45
Kamreerintien asunnot	46
Muut rakennukset	47
Maa- ja metsätalous	48
Keittiötoimi	49
TULOSLASKELMAOSA	51

**RAHOITUSOSA
INVESTOINTIOSA**

**52
53**

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2021 – 2023

JOHDANTO VUODELLE 2023

Tulevaisuutta kohti kulkiessa seurakunta tähyää eteenpäin kaikista tummista pilvistä huolimatta. Perustehtävämme ei muutu, mutta strategiamme on jatkuvassa muutostilassa. Nyt käytössä olevan strategian linjaukset eivät ole vanhentuneet mutta monet niistä ovat joutuneet odottamaan vuoroaan muutosten keskellä. Niin työntekijöiden kuin luottamushenkilöiden on tärkeää tarkastella toimintaansa jatkossakin strategian valossa. Muuttuvassa tilanteessa se toimii vähintäänkin keskustelun pohjana.

Vuosi 2023 alkaa seurakuntavaalien jälkeen uusien luottamushenkilöiden perehdyttämisellä. Piispantarkastuksessa saadut evästykset ohjaavat omalta osaltaan toimintaa ja päätöksentekoa. Seurakunnan henkilöstössä tapahtuu edelleen muutoksia ja kaikissa ratkaisuisissa on haettava strategian noudattamisen ohella myös taloudellisinta ratkaisua.

Koska huoli ja epävarmuus varjostavat monen elämää, yhteisön merkitys mahdollisena voimavarana on yhä suurempi. Individualismin aikakaudella näemme vaivaa sen eteen, että mahdollisimman moni voi kokea kuuluvansa joukkoon. Seurakunta on ennen muuta yhteisö.

Taloudelliset näkymät yhdistettynä negatiiviseen jäsenmäärän kehitykseen merkitsevät haastetta tehdä yhdessä sellaisia päätöksiä, jotka takaavat riittävän vakaan talouden ja toiminnan jatkuvuuden. Henkilöstö on tärkein työkalu ja resurssi, sen hyvinvoinnista on huolehdittava jatkuvasti. Kohtaamisiin perustuva toimintamalli tarvitsee motivoituneita ja hyvinvoivia työntekijöitä. Silti tähtäyspisteenä on mahdollisimman monen seurakunnan jäsenen mahdollisuus olla toteuttamassa kutsumustaan ja löytää jäsenyytensä merkitys. Vapaaehtoisuuden muotoja on kehitettävä niin, että yhteisö yhteisen tekemisenkin kautta koetaan todeksi. Mielikuvat kirkosta ja seurakunnasta muuttuvat vain kokemusten kautta.

Seurakunta nojaa kaikessa maailmankuvaan ja ihmiskuvaan, jotka perustuvat Jumalan armoon ja Kristuksen rakkauteen ihmistä kohtaan. Usko ja rakkaus tekevät toivon mahdolliseksi ja ylläpitävät sitä. Niiden varassa jatkamme työtä sen eteen, että jotakin Jumalan valtakunnasta tulee todeksi myös armon vuonna 2023. Tässä työssä tarvitaan meitä jokaista.

Antti Yli-Opas, kirkkoherra

SUUNNITTELUN TAVOITTEET

Seurakunnan toiminnan ja talouden suunnittelun tehtävänä ja tavoitteena on auttaa seurakuntaa toteuttamaan perustehtäväänsä ja selviytymään tulevista haasteista nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Hyvin asetetut tavoitteet ovat konkreettisia ja realistisia. Ne lähtevät seurakuntalaisten tarpeista ja auttavat työntekijöitä tekemään ensisijaisen tärkeitä töitä. Tavoitteiden on oltava haasteellisia, mutta kuitenkin sellaisia, että seurakunnan voimavarat riittävät niiden toteuttamiseen.

Toiminta- ja taloussuunnitelmien tekemiseksi on edellisvuotiseen tapaan johtokunnille jaettu kaava, jolla on kysytty seuraavaa:

- Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

- Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen
- Toimintasuunnitelma suunnitelmavuosille 2024 - 2025 (karkeammalla tasolla)
- Talousarvio vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Kirkkohallituksen antaman ohjeen mukaan kustannukset kohdistetaan aiheuttamisperiaatteen mukaan seurakunnallisen toiminnan ja hautaustoimen tehtäväalueille sisäisenä laskentana. Hallinnon menot jaetaan kustannuspaikkojen menojen suhteessa ja kiinteistömenot tilojen käytön perusteella. 2007 alkaen on jaettu myös verotuskulut sekä keskusrahastomaksut toiminnoille. Menoina käsitellään myös poistot ja oman pääoman korko.

Laihian seurakunnassa sisäisen laskennan siirrot esitetään erillisinä tulosteina ja näkyvät taloussuunnitelman kustannuspaikkakohtaisessa erittelyssä. Ulkoisen laskennan tulosteissa näkyy vain maksetut kustannukset.

Palkkakustannusten jako eri tehtäväalueille on suoritettu keskimääräisen työn jakaantumisen mukaisina prosentteina arvioituna 10 %:n tarkkuudella.

TALOUSARVION RAKENNE

Talousarvio sisältää käyttötalous- ja tuloslaskelmaosan sekä investointi- ja rahoitusosan. Käyttötalousosa sisältää toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteuttamiseen tarvittavat määrärahat. Tuloslaskelmaosa näyttää, miten tulorahoitus riittää kattamaan toiminnan menot, investointiosassa osoitetaan määrärahat aktivoitaville investointimenoille ja rahoitusosassa näytetään, miten suunniteltu toiminta vaikuttaa seurakunnan rahavaroihin ja maksuvalmiuteen. Kaikki talousarvion eri osa-alueet ovat keskenään sidoksissa.

Seurakunnan rahan lähteitä ovat ansiotuloista suoritettava kirkollisvero, valtionrahoitusosuus, korkotuotot sekä seurakunnan toimintatuotot sisältäen metsätalouden tuotot. Talousarvion *tuloslaskelmaosa* on samanlainen kuin kirjanpitoasetuksen mukainen yleishyödyllisen yhteisön kaava. Ensin lasketaan *toimintakate* vähentämällä varsinaisen toiminnan tuotoista niihin kohdistuvat kulut. Tämä summa on seurakunnissa poikkeuksetta negatiivinen. Tähän summaan lisätään verotulot, rahoitustuotot ja vähennetään rahoituskulut, jolloin saadaan *vuosikate*. Poistojen ja satunnaisten erien jälkeen päädytään *tilikauden tulokseen*.

Investointiosassa osoitetaan rakentamiseen ja muihin suurempiin hankkeisiin tarvittavat määrärahat ja mahdolliset tulot, mikäli niitä on. Rahoitustarpeen kattaminen osoitetaan *rahoitusosalla*. Jos rahoitukseen tarvitaan lainanottoa, päättää siitä kirkkovaltuusto erikseen.

YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Kansantalouden tilanne on ollut monien haasteiden edessä koko 2020-luvun alun. Ensin maaliskuussa 2020 yhteiskunnan toiminta häiriintyi koronapandemian ja sen torjumiseksi säädettyjen erilaisten rajoitusten vuoksi. Tautitilanne vaikutti välillä jo rokotteiden myötä helpottavankin, mutta sitten uusien virusmuunnosten vuoksi rajoituksia jouduttiin jälleen kiristämään. Kansantalouden tilanteeseen vaikutti voimakkaasti vuosien 2020–2021 aikana aaltoileva koronatilanne ja -rajoitukset ja vielä tänä vuonnakin muun muassa Kiinan tiukat koronasulut ovat vaikuttaneet maailmantalouden tilaan.

Kun koronatilanne alkuvuonna 2022 vaikutti jo helpottavan, Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Maailma oli jälleen aivan uuden tilanteen edessä. Sota Euroopassa järkytti yleistä turvallisuudentunnetta ja toi epävarmuutta talouteen. Erilaiset Venäjälle asetetut talouspakotteet, Venäjän vastatoimet ja pakotteiden seurauksena tapahtunut voimakas Venäjän kaupan heikentyminen, energian hinnan nousu sekä muutokset liikenteessä ja matkailussa vaikuttavat niin yksityisten ihmisten kuin yritystenkin toimintaan merkittävästi.

Inflaatio voimistui merkittävästi jo pandemian loppupuolella, mitä selittää ainakin pandemian vaikutukset tuotantoketjuihin, muuttunut kulutuskysyntä, talouden nopea toipuminen pandemiasta ja finanssipoliittinen elvytys. Sota ja sen vaikutukset ovat kiihdyttäneet inflaatiota entisestään. Hinnat ovat nousseet laajalti, mutta erityisesti energian hinnan nousu ja energian riittävyys aiheuttavat huolta kaikkialla Euroopassa. Kuluttajahinnoissa on edelleen nousupaineita. Tulevasta talvesta ennustetaan vaikeaa. Myös korot ovat nousseet. Kaikki tämä vaikuttaa talouden nykytilaan voimakkaasti. Inflaatio, kuluttajahintojen vuosimuutos, oli 7,6 % elokuussa, kun se edellisen vuoden elokuussa oli 2,1 %. Euroalueen inflaatio oli ennakkotietojen mukaan elokuussa 9,1 % (www.tilastokeskus.fi). Elokuussa kuluttajahintoja nosti vuoden takaiseen verrattuna eniten sähkön, bensiinin, dieselin ja omakotitalon peruskorjausten kallistuminen. Kuluttajahintojen nousu leikkaa kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja talouden kasvua. Palkansaajien reaaliensiot laskivat huhtikuussa 4,6 % (Tilastokeskus, 26.8.2022) Inflaation odotetaan olevan vuonna 2022 keskimäärin 6,5 prosenttia (VM 19.9.2022). Energian hinta pitää inflaatiota korkeana koko vuoden 2022 ajan ja se on suurin inflaatiota kiihdyttävä tekijä tänä vuonna. Suomen pankin (15.9.2022) vuoden 2022 inflaatioennuste on 7,0 %, OP:n (22.8.2022) ennuste on 6,8 % ja säästöpankkiryhmän (8.8.2022) ennuste 6,5 %.

Kansantalouden tuotanto (BKT) kasvoi 3,0 % vuonna 2021. Tilastokeskuksen mukaan bruttokansantuotteen volyyymi saavutti vuoden 2021 toisella vuosineljänneksellä koronakriisiä edeltäneen tasonsa. Talous toipui ennakoitua nopeammin. Bruttokansantuote kasvoi vielä alkuvuoden 2022 aikanakin, mutta kasvun ennustetaan heikkenevän nopeasti. Talousnäkyvä on heikentynyt kesän aikana, erityisesti kärjistynyt energiakriisi on kasvattanut taantumariskiä. Sota, inflaatio ja nousevat korot ovat painaneet kuluttajien luottamuksen talouteen historiallisen alhaisiin lukemiin. (Suomen pankki, 18.8.2022)

Valtiovarainministeriö ennusti syyskuussa (19.9.2022) kuluvan vuoden talouskasvuksi 1,7 prosenttia ja Suomen pankki (15.9.2022) 2,2 prosenttia. OP:n elokuisen ennusteen mukaan kasvu olisi 2 prosenttia ja säästöpankkiryhmän ennusteen mukaan 1,6. Työllisyysaste on kuluneen vuoden aikana jatkanut kasvuaan. Työllisten määrä on lisääntynyt koronapandemiaa edeltävään aikaan verrattuna. Työllisyysodotukset ovat kuitenkin laskussa kaikilla toimialoilla, mikä ennakoii työllisyystilanteen heikkenemistä. Suhdannäkymä yhdessä heikentyneiden työllisyysodotusten kanssa ennakoii pitkään jatkuneen suotuisan työllisyyskehityksen päättymistä. Työttömyyden lasku on jo taittunut.

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

(Suomen pankki, 18.8.2022) Työllisyysasteen trendiluku oli elokuussa 73,6 prosenttia, mikä on 1,1 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuoden 2021 elokuussa. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisiä oli elokuussa 30 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömiä oli 187 000, mikä oli 8 000 vähemmän kuin vuosi sitten. Kausitasoitettu työllisyysaste saavutti jo 2021 vuoden heinäkuussa ennen koronakriisin puhkeamista helmikuussa 2020 vallinneen tason. Tilastokeskuksen tietojen (13.9.2022) mukaan koko talouden työpäiväkorjattu palkkasumma oli vuoden 2022 heinäkuussa 6,0 % suurempi kuin heinäkuussa 2021. Työpäiväkorjattu palkkasumma kasvoi heinäkuussa kaikilla päätoimialoilla vuoden 2021 heinäkuuhun verrattuna. Palkkasumma kasvoi yksityisellä sektorilla heinäkuussa 7,0 prosenttia vuodentakaisesta ja julkisella sektorilla 3,7 %. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan palkansaajien ansiot ovat heinä-syyskuussa 2,5 % suuremmat kuin vuotta aikaisemmin.

SEURAKUNTIEN TALOUSTILANNE

Koronapandemian vaikutukset kirkon talouteen eivät ole olleet niin suuria kuin vielä vuoden 2022 talousarviota laadittaessa pelättiin. Vuoden 2021 kirkollisverojen tilitetty määrä nousi +1,3 % ja maksuunpantu vero ennakkotiedon mukaan +2,3 %. Tammi-elokuun 2022 verotulokertymä on 1,3 % suurempi kuin edellisenä vuonna samaan aikaan. Vuonna 2021 kirkollisveroa tilitettiin 912,6 miljoonaa euroa (900,9 milj. vuonna 2020). Kirkollisveron määrä kasvoi 11,7 miljoonalla eurolla. Kirkollisveron tuotto kasvoi 193 seurakuntataloudella (73 %) ja 70 seurakuntataloudella (27 %) se väheni. Seurakuntien välisiä eroja hiippakunnittain tarkasteltaessa, suhteellisesti eniten verotuloja kasvattaneita seurakuntatalouksia oli Kuopion, Helsingin ja Oulun hiippakunnissa. Seurakuntatalouksia, joissa verotulot vähenivät eniten, oli prosentuaalisesti eniten Mikkelin, Porvoon ja Espoon hiippakunnissa.

Elokuussa alkuvuoden 2022 verotulokertymä oli 1,4 % suurempi kuin edellisenä vuonna samaan aikaan. Kirkollisverotilitykset ovat pysyneet hyvällä tasolla pandemiasta huolimatta. Tätä selittää se, että ansiotason nousu palkankorotusten seurauksena ja eläkeläisten aiempaa korkeammat eläkkeet. Korona-ajan vaikutuksia seurakuntatalouksiin vähensivät valtion tukitoimet ja se, ettei koronan negatiiviset talousvaikutukset, kuten työtuntien väheneminen, lomautukset, irtisanomiset, vaikuttaisi kohdistuneen niihin ikäryhmiin, joiden kirkkoon kuuluvuus on tyypillisesti korkeinta. Inflaation kiihtyminen nostaa paineita suuremmille palkankorotuksille jo syksyllä 2022. Kunta-alan työsopimukseen liittyvä palkkaohjelma saattaa ennakoida nykyisiä korkeampia palkkoja tulevina vuosina muillakin sektoreilla. Kunta-alan palkkaohjelman vaikutuksia on vaikea arvioida. Ennusteita vuodelle 2023 Valtiovarainministeriön syyskuun ennusteiden mukaan BKT kasvaisi 0,5 % vuonna 2023 ja 1,4 % vuonna 2024. Suomen Pankki ennustaa vastaavasti -0,3 % (v. 2023) ja 1,1 % (v. 2024). Uusia ennusteita julkaistaan syyskuussa (Kuntarahoitus, Palkansaajien tutkimuslaitos jne.) Ansiotasoindeksin ennustetaan kasvavan 3,5 % vuonna 2023 (VM 19.9.2022). Kuntien saamiin verotuloihin vuonna 2023 vaikuttaa olennaisesti 1.1.2023 voimaan tuleva sote-verouudistus, joka siirtää kuntien verotuloja valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi.

Kirkollisveron määrään vaikuttavat talouden yleisen kehityksen lisäksi veroperustemuutokset, työllisyystilanne, kirkollisveroprosentin suuruus, seurakunnan jäsenten ansiotulojen ja eläketulojen kehitys ja niitä saavien määrä. Kirkollisverotuloihin, kuten kuntien verotuloihinkin, vaikuttaa 1.1.2023 toteutettava sote-verouudistus. Koska verorakenteen muutokset eivät saa voimaan tullessaan aiheuttaa verotuksen kiristymistä, kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan 12,64 %-yks. lain nojalla. Kirkollisveroprosenttien alentaminen on sen sijaan jätetty seurakuntien vapaaehtoisesti tehtäväksi. Valtiovarainministeriön vero-osasto on tehnyt kirkollisveron alentamispainelaskelman, joka on tallennettu Sakastiin. Seurakuntatalouksien tulisi kirkollisveroprosentista vuodelle 2023 päättä-

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

essään huomioida VM:n alentamispainetaulukko sekä se, että verouudistus olisi lain tavoitteen mukaisesti neutraali myös kirkkoon kuuluvien näkökulmasta.

Kirkon tilastopalvelussa (www.kirkontilastot.fi) on julkaistu ennuste jäsenmäärän kehityksestä koko kirkon tasolla ja myös seurakunnittain. Ennuste perustuu Tilastokeskuksen väestöennusteeseen ja toisaalta seurakuntien aikaisempaan jäsenkehitykseen. Ennusteen mukaan koko kirkon tasolla jäsenmäärä vähenee lähivuosina noin 1,2 prosenttia vuodessa vanhenevan ikärakenteen ja kirkosta eroamisten vuoksi. Vuoteen 2026 mennessä jäsenmäärä on vähentynyt 5,9 prosenttia (31.12.2021 jäsenmäärään verrattuna). Hiippakunnittain kehitys vaihtelee Helsingin hiippakunnan 2,8 prosentista Mikkelin hiippakunnan 9,3 prosenttiin.

Laki valtion rahoituksesta evankelisluterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin tuli voimaan vuoden 2016 alussa, ja samalla luovuttiin seurakuntien yhteisövero-osuudesta. Lain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan valtion talousarviosta maksettavalla 114 miljoonan euron suuruisella rahoituksella. Summaan tehdään indeksitarkistus vuosittain. Korvattavia tehtäviä ovat hautaustoimi, väestökirjanpito- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Valtiovarainministeriön talousarvioesityksessä vuodeksi 2023 evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin on esitetty 121 353 000 euron määräraha. Esityksessä on otettu huomioon 2,1 prosentin indeksikorotus. Rahoitus maksetaan Kirkon keskusrahastolle osissa kuukausittain ja rahoituksen edelleen tilittämisestä seurakuntatalouksille päättää kirkolliskokous marraskuussa. Kirkkohallituksen talousarvioehdotuksessa täysistunnolle esitetään, että summasta 111 828 800 euroa jaetaan seurakunnille euroa/kunnan jäsen - jakoperusteella mukaisesti. Vuoden 2023 määrärahat jaetaan viimeisen vahvistetun väkiluvun mukaan eli tilanteen 31.12.2021 perusteella. Suomen väkiluku 31.12.2021 oli 5 548 241 henkilöä. Valtion rahoituksen jako-osuus on siten 20,156 euroa/kunnan jäsen. Rahoituksesta 7 115 200 euroa käytettäisiin seurakuntien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ylläpitoon ja 2 409 000 euroa Kirjuri-jäsentietojärjestelmän ylläpito- ja kehitystyöhön. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ylläpitoon osoitetusta määrärahasta jaetaan seurakunnille vuosittain avustuksia kirkollisten rakennusten hoitoon ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kirkollisen esineistön konservointiin.

Laskennallisen kirkollisveron perusteella määräytyvä Kirkon keskusrahaston perusmaksu on 6,5 %. Maksu on pysynyt samana vuodesta 2018 alkaen eikä maksuun esitetä muutosta myöskään vuodelle 2023. Kirkollisveron perusteella määräytyvä eläkerahastomaksu on 5 %. Maksu on pysynyt samana vuodesta 2018 alkaen eikä maksuun esitetä muutosta myöskään vuodelle 2023. Kirkolliskokous tekee päätöksen molempien maksujen suuruudesta marraskuussa. Seurakuntataloudet maksavat lain Verohallinnosta (30 §) mukaisesti verotuskustannuksina 3,2 prosenttia Verohallinnon toimintamenoista. Verohallinnon antaman ennakkotiedon mukaan seurakuntien osuus olisi yhteensä noin 13,6 miljoonaa euroa (13,9 milj. vuonna 2022). Verotuskustannusosuus peritään seurakunnilta neljässä erässä maalisk., kesä-, syys- ja joulukuun kausitilityksien yhteydessä.

Kirkon 1.3.2022 voimaan tullut virka- ja työehtosopimus (KirVESTES) on voimassa 29.02.2024 saakka. Palkkoihin on vuonna 2022 tehty 2,0 %:n yleiskorotus. Vuoden 2023 palkkantarkistusten määrästä, ajankohdasta ja toteutustavoista neuvotellaan 31.12.2022 mennessä. Lomarajat maksetaan KirVESTES:n mukaisina. Marraskuun kirkolliskokous vahvistaa seurakuntien ensi vuoden palkkaperusteisen eläkemaksun, joka on ollut 28,7 % vuonna 2022. Lisäksi STM vahvistaa työntekijöiden eläkevakuutusmaksut myöhemmin tänä vuonna, mutta jos ne säilyvät ennallaan, niin alle 53-vuotiaiden ja 63 vuotta täyttäneiden maksu on 7,15 % sekä 53–62-vuotiaiden maksu 8,65 % pal-

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

koista. Keskimääräinen työntekijöiden eläkemaksu on näin ollen noin 7,7 %. Työnantajan osuudeksi jää siten noin 21 % palkoista.

Vuonna 2023 työnantajan sairausvakuutusmaksu olisi ennakkotiedon mukaan 1,54 prosenttia (1,34 % vuonna 2022) ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksu olisi palkkasummarajaan 2 251 500 e saakka 0,52 prosenttia ja ylittävistä osasta 2,06 prosenttia (2,05 % vuonna 2022). Muut työnantajamaksut ovat keskimäärin noin 0,7 prosenttia. Lopulliset päätökset saadaan marraskuussa.

Tilastokeskuksen mukaan (17.6.2022) kiinteistön ylläpidon kustannukset nousivat 8,8 % vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2021 vastaavasta ajanjaksosta ja kesäkuussa 9,4 % ja heinäkuussa 8,3 % vuodentakaisesta. Kiinteistön ylläpidon kulueristä eniten ensimmäisellä neljänneksellä kasvoivat sähkön kustannukset, 30,1 %. Veden ja jäteveden kustannukset kasvoivat 3,3 %, korjaukset 8,3 %, lämmitys 11,5 %, jätehuolto 2,9 %, hallinto 2,0 %, käyttö ja huolto 2,1 % sekä ulkoalueiden hoito 1,7 %. Siivouksen kustannukset nousivat 0,4 % ja vahinkovakuutukset 9,3 %. Toisen neljänneksen tiedot on julkaistu 15.9.2022 tilastokeskuksen sivuilla.

Kirkon jäsenmäärän ennustetaan laskevan vuodesta 2021 vuoteen 2026 saakka noin 5,9 % (Kirkon tilastopalvelu). Pidemmän aikavälin ennusteessa jäsenmäärän arvioidaan laskevan noin 10 prosenttia vuoteen 2030 ja noin 21 prosenttia vuoteen 2040 mennessä. Jäsenmäärä laskisi noin 790 000 jäsenellä vuosina 2021–2040, keskimäärin noin 42 000 jäsentä/vuosi. Huomionarvoista on, että verotulojen arvioidaan euromääräisesti kasvavan vuoteen 2030 mennessä noin 9 prosenttia, vaikka samana ajanjaksona jäsenmäärän laskuksi arvioidaan noin 10 prosenttia. Euromääräiset verotulot eivät siis laske jäsenistön määrän laskiessa. Tulevina vuosina harveneva jäsenistö maksaa vuosi vuodelta enemmän kirkollisveroa per veronmaksaja. Veronmaksajat ovat kuitenkin suurelta osin eläkeiässä tai jo hyvin lähellä sitä. On luonnollista, että jäsenmäärä vähenee lähitulevaisuudessa merkittävästi juuri tämän ikäryhmän osalta. Verotuloennusteita tulkittaessa tulee huomioida, että vaikka kirkollisverotuottojen euromääräinen lasku olisikin vielä verraten vähäistä, kirkollisverotuottojen ostovoima vähenee tuntuvasti inflaation myötä. Seurakunnat maksavat hintojen nousun myötä aiempaa enemmän energiasta, aineista ja tarvikkeista sekä palveluista. Myös palkat nousevat. Kirkollisverotuotot vähenevät suhteellisesti.

Seurakuntien eriytymiskehitys on ilmeistä. Vaikka joissakin seurakuntatalouksissa kirkollisverotuottoja vielä kertyy, monet pienet seurakunnat ovat jo nyt taloudellisesti tiukoilla ja toimintamahdollisuuksia on vähän tai ei enää juuri ollenkaan. Seurakuntien strategia tulevia vuosia varten tulee nyt laatia ottaen huomioon niukkenevat resurssit. Kun resurssit niukkenevat, pitää miettiä keinoja talouden tasapainottamiseksi. Säästöä voidaan aikaansaada luopumalla kiinteistöistä ja panostamalla tilojen monikäyttöisyyteen, luopumalla joistain työmuodoista, keskittämällä toimintaa, kokeilemalla uusia toimintatapoja tai kehittämällä yhteistyötä muiden seurakuntien ja toimijoiden kanssa. Vapaaehtoiset ovat merkittävä apu toiminnan järjestämisessä henkilöstöresurssien niuketessa. Mikäli edellä mainitut keinot eivät riitä, yhtenä vaihtoehtona on taloudellisesti ja toiminnallisesti järkevää selvittää myös mahdollisuus seurakuntarakennemuutokseen. Seurakuntaliitos voi olla positiivinen muutos, uusi mahdollisuus, joka turvaa alueen seurakunnallisen toiminnan, luo mahdollisuudet monipuolisempaan toimintaan ja parantaa henkilöstön työhyvinvointia. Koska monilla seurakunnilla taloudellinen tilanne on vielä verraten hyvä, tulevaisuuden strategiaa ja ratkaisuja kannattaa valmistella huolellisesti.

Julkisyhteisöjen taloushoidon perustana on talouden tasapaino. Käytännössä talous on aina ylitai alijäämäinen, mutta pitkällä aikavälillä sen tulee olla keskimäärin tasapainossa. Talouden suunnittelussa pitää ottaa huomioon seurakunnan talouden nykytilan yli- tai alijäämäisyys. Seurakuntata-

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

louden voidaan katsoa olevan vakavissa taloudellisissa vaikeuksissa, jos taseeseen on kertynyt alijäämää. Tilanne on erittäin vaikea, jos tilikauden tulos on ollut negatiivinen kahtena tai useampana vuotena. Talouden tasapainon mittarina suositellaan käytettäväksi vuosikatteen määrän suhdetta tulevien investointien ja lainanlyhennysten vuosikeskiarvoon. Seurakunnassa, jossa uhkana on alijäämäinen talousarvio vuodelle 2023 tai jossa vuosikate ei riitä kattamaan vastaisia investointeja ja lainanlyhennyksiä, on talouden tasapainottamiseksi laadittava vähintään kolme vuotta kattava suunnitelma. Tuona aikana talous on saatettava tasapainoon. Seurakunnan tulee aktiivisesti ja säännöllisesti itse seurata talouden kehitystään sekä hallinnon ja toiminnan tilaansa.

Taloudellista tilannetta voidaan parantaa lisäämällä tuottoja ja/tai vähentämällä kuluja. Tuottojen lisääminen kirkollisveroa vuodelle 2023 korottamalla ei kuitenkaan ole perusteltua soteuudistuksen myötä tapahtuvan verouudistuksen vuoksi. Kaikkien seurakuntien tulee laatia kiinteistöstrategia tukemaan vuosikatteen riittävyyden arviointia, seurakunnan päätöksentekoa ja talouden tasapainottamista. Kiinteistöstrategia suositellaan laadittavan seurakuntien kiinteistöstrategiamallin mukaan.

Energiakustannusten noustessa kiinteistökulut ovat seurakunnalle vielä aiempaakin merkittävämpi kuluerä. Kiinteistökuluja voidaan vähentää muun muassa luopumalla kiinteistöistä sekä karsimalla käyttö- ja ylläpitokustannuksia. Kiinteistömenoissa voidaan saavuttaa säästöjä parantamalla energiatehokkuutta, muuttamalla kiinteistöjen lämmitysmuotoa ja lisäämällä kiinteistöautomaatiota.

Ennakoiva henkilöstösuunnittelu on avainasemassa, koska huolellisella pidemmän aikavälin henkilöstösuunnittelulla turvataan riittävät ja tarkoituksenmukaiset resurssit seurakunnan toiminnan toteuttamiseksi tulevaisuudessakin. Henkilöstösuunnittelua tulee tehdä, jos mahdollista, yhdessä alueen muiden seurakuntatalouksien kanssa. Näin voidaan suunnitella mahdollisia yhteisiä virkoja sekä muita yhteistyömuotoja ja sitä kautta saavuttaa säästöjä ja turvata toiminta. Tulevina vuosina yhä suurempi osa kirkollisverotuloista kuluu henkilöstökuluihin. Mahdollisuus henkilöstön vähentämiseen ns. luonnollisen poistuman (eläköityminen, henkilön siirtyminen toisen työnantajan palvelukseen tms.) kautta kannattaa hyödyntää silloin kun se on mahdollista. Näin voidaan mahdollisesti välttyä lomautuksilta ja irtisanomisilta tulevaisuudessa. Työtehtäviä voidaan myös järjestellä uudelleen ja tehtävänkuvia muokata. Vapaaehtoisten aktivointi hyödyttää kaikkia. Oman seurakunnan talouden ja toiminnan tilaa kannattaa tarkastella säännöllisesti, realistisesti ja ennakoiden. Seurakuntatalouden talousarvio vuodelle 2023 laaditaan päivitetyn talousarvio-ohjeen mukaisesti.

LAIHIAN SEURAKUNNAN TALOUSTILANNE

Laihian seurakunnan talouden tulokehitys vuonna 2021 seurasi hyvinkin aikaisempia vuosia. Kirkollisverotulot säilyivät hyvinkin samaa luokkaa kuin 2020. Kirkollisverotuotot olivat 1.587.268,60 vuonna 2021. Ne olivat 37.268,60(102,4 %) enempi kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2016 alusta seurakuntien yhteisverotus on korvautunut valtionrahoitusosuudella. Valtionrahoitus osuus toteutui talousarviossa 156.684,00 vuonna 2021. Euromääräisesti tuli enemmän 1.684,00e (101,1. Prosentuaalisesti se oli 2021 vuonna: (101,1 %)

Verotulot säilyivät hyvänä verrattuna edelliseen vuoteen sekä jäsenmäärään nähden.

Laihian seurakunnan talous oli 22 937,48e ylijäämäinen. Suurimpana vaikuttajana olivat aikaisempina vuosina sovitut puukaupat ja niistä syntyneet metsätalouden tuotot. Puunhinta on ollut suotuista menneenä vuonna, joka on osaltaan ollut vaikuttamassa hyviin tuottoihin. Metsäyhtiöillä on kolme vuotta aikaa hakata metsäsopimuksen solmimisajankohdasta.

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Keväällä 2020 puhjennut koronavirusepidemia ja siitä seuranneet ns. muunnokset ovat omalta osalta olleet vaikuttamassa seurakunnan toimintaan jokaisella toimintasektorilla sekä päivittäisissä toiminnoissa ja tapahtumissa. Alati muuttuneet kookoontumisrajoitukset ovat olleet arkipäivää ja asettaneet haasteita, kun toimintaa on pyritty edes jollain tapaa ja jollain tasolla pitää yllä. Seurakunnan on miettinyt ja kehittänyt uusia toimintatapoja ja kehittänyt omaa toimintaansa tavoittaakseen seurakuntalaisia.

Tulopuolella koronaepidemian vaikutus näkyy edelleen vuokra ja pitopalveluiden tuotoissa. Seurakuntatalon ja Hopiksen vuokrausmäärät pysyivät matalina kuten edellisenäkin vuonna 2020 kun korona epidemia sai alkunsa. Lievää kehitystä normaali tasoon on kuitenkin jo havaittavissa. Tilaisuudet, jotka päästiin järjestämään, jouduttiin niissä huomioimaan henkilömäärärajoitukset, jotka kulloinkin olivat voimassa. Pitopalvelutoimintatuotot ylittyivät vuodesta 2020. Syitä on siihen mm. se talousarvio on tehty normaalia matalammaksi ja tilaisuuksia on kuitenkin pystytty toteuttamaan enempi kuin vuonna 2020.

Myynti- ja maksutuotoissa jäätin kokonaisuudessaan arvioidusta. Positiivista oli se, että metsätalouden tuotot ylittyivät. Säilytystilamaksujen ja hautaus-toimen maksujen tuotot kääntyivät nousuun; Säilytystilamaksut 107,5 % ja muut hautaus-toimenmaksut 121,0 %. Toimintakulut ylittyivät hieman henkilöstökulujen osalta. Muiden toimintakulujen osalta kehitys positiivinen. Toteuma oli vain 14,8 % talousarvosta. Ostot tilikauden aikana ylittyivät hieman, kun taas vastaavasti edellisestä vuodesta poiketen palvelujen ostot alittuivat ja toteuma oli 89,9 %.

Seurakunnan läsnä oleva väestö väheni ja oli 6450 henkilöä vuonna 2021. 2010-luvun alun jälkeen jäsenmäärä on tasaisesti ollut laskeva. Kastettujen määrä oli 54, kirkkoon liittyneiden määrä oli 21 henkeä. (kirkosta eronneita 75) Seurakunnasta muuttaneiden määrä oli 244 ja vastaavasta meille muuttaneiden määrä oli 193.

Talousarvioon verrattuna seurakunnan verotulot yhteensä ylittyivät yhteensä 3,5 %: a. Kirkollisverotuloja kertyi 2,4 % budjetoitua enemmän ja valtionosuuksia 1,1 % enemmän. Seurakunnan toimintatuotot jäsentä kohden olivat 33 (35) €. Toimintatuotot vaihtelevat vuosittain. Vuonna 2021 ne olivat 44,7 % budjetoidusta. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista vuonna 2021 olivat 19,66 kun taas vastaavasti vuonna 2020 ne olivat 16,4 %

Seurakunnan toimintakulut alittivat talousarvion. Toteuma talousarviosta oli 98,4 %. Henkilöstökulut ylittivät budjetin; toteuma oli 102,1 % Syynä tähän henkilökunnan virkavapaat ja niistä aiheutuneet sijaisuudet ja niihin kohdistuneet palkkamaksut olivat suurimpana syynä.

Koko Seurakunnan tilikauden 1.1.2021 – 31.12.2021 ylijäämä oli 22 937,48 euroa. Toimintakate alittui 2,4 % talousarvion toimintakatteesta. Toimintakulut alittivat talousarvion 1,6 %. Toimintatuotot ylittivät talousarvion 1,6 prosentilla, metsätulot ylittivät 17,6 % talousarviossa arvioidusta. Vuonna 2021 vuosikate oli 190307.51 euroa positiivinen eli ylitystä arvioituun tuli 75 147,51 eli 65,3 % yli. Tavoitteena olisi, että vuosikate riittää kattamaan poistot. Vuonna 2021 vuosikate riitti kattamaan poistot. Verotuloja kertyi 2 vuonna 2021 2,4 % enemmän kuin talousarviossa. Valtionrahoitusta kertyi 1,1 % budjetoitua enemmän. 2021 metsätalouden tuotot ylittivät 17,6 % talousarviosta. Puukauppoja solmittaessa huomioidaan kulloinenkin puunhintataso ja vuosittaisia metsätulojen kertymiä on vaikea arvioida metsäyhtiöiden aikataulut huomioiden Edellisten tilikausien ylijäämä taseessa oli 1 289 261,62 euroa. Kun siihen lisätään tilikauden ylijäämä 15 916,33 euroa, on ylijäämiä yhteensä 1 218 010,90 euroa. Vuoden lopussa rahat ja pankkisaamiset olivat yhteensä 788 671,86 euroa.

TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMAN SITOVUUS

Talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarviovuosi on suunnitelman ensimmäinen vuosi. Kahta seuraavaa vuotta tarkastellaan uudelleen sen vuoden talousarvion käsittelyn yhteydessä, jolloin summia ja tavoitteita voidaan tarkentaa.

Hyväksytyt talousarvio sitoo hallintoelimiä ja muita tilivelvollisia. Sitovuus tarkoittaa sitä, että varoja ei saa käyttää muihin kuin talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu ja toiminta tulisi olla suunnitellun mukaista.

Huolimatta siitä, että kirkkoneuvosto johtaa yleisesti seurakunnan toimintaa ja että kirkkoherran tehtävänä on johtaa seurakunnallisia toimintoja, talousarviota ja seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelmaa koskevat kirkkovaltuuston päätökset vaikuttavat ohjaavasti myös seurakunnan toiminnallisiin tavoitteisiin ja sitovat alempia viranomaisia.

Kirkkoneuvostoa talousarvio sitoo pääluokkatasolla ja johtokuntien sekä eri toimintojen sitovuustasoksi ehdotetaan kustannuspaikkatasolla toimintakatetta kuitenkin siten rajattuna, että palkkauksiin osoitetut määrärahat ovat vain kirkkoneuvoston muutettavissa. Eri kustannuspaikkojen (työmuotojen) johtokunnat tai johtosääntöjen perusteella toimivaltaiset viranhaltijat tekevät johtosääntöjensä mukaiset ratkaisut näissä rajoissa.

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

KÄYTTÖTALOUSOSA**TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA KUSTANNUSPAIKOITTAIN****YLEISHALLINTO****1011010101 Vaalit****Tehtävä ja toiminta-ajatus**

Kirkkolain 8. luvussa, kirkkojärjestyksessä ja kirkon vaalijärjestyksessä on määräykset vaalien suorittamisesta. Valtuustokauden alussa valittava vaalilautakunta suorittaa vaalin. Siihen kuuluu kuulutusten laatiminen ja muut ennakkovalmistelut, ennakkoäänestyksestä huolehtiminen ja varsinaisten vaalipäivien järjestelyt, vaalin tuloksen laskeminen ja vahvistaminen.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Seurakunnassa järjestetään seurakuntavaalit syksyllä 2022. Vuoden 2023 alusta aloittavat uudet luottamushenkilöt nelivuotiskautensa seurakunnan luottamushenkilöinä.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 - 2025

Seuraavat seurakuntavaalit järjestetään syksyllä 2026.

Talousarvio ja taloussuunnitelma**Vaalit 101**

Tulosyksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1011010101	Vaalit	Toimintakulut	3 163,43	11 300,00			
1011010101	Vaalit	Henkilöstökulut	1 321,51	4 200,00			
1011010101	Vaalit	Palkat ja palkkiot	1 060,00	4 200,00			
1011010101	Vaalit	Henkilösivukulut	261,51				
1011010101	Vaalit	Palvelujen ostot	1 841,92	6 600,00			
1011010101	Vaalit	Aineet ja tarvikkeet		500,00			
1011010101	Vaalit	Ostot tilikauden aikana		500,00			
1011010101	Vaalit	TOIMINTAKATE	3 163,43	11 300,00			
1011010101	Vaalit	VUOSIKATE	3 163,43	11 300,00			
1011010101	Vaalit	Sisäiset vyörytyserät	-3 163,43	-11 300,00			
1011010101	Vaalit	TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Kirkkovaltuusto 102**Tehtävä ja toiminta-ajatus**

Kirkkolain 9. luvussa ja kirkkojärjestyksen 8. luvussa on määräykset kirkkovaltuustosta, sen toimivallasta, jäsenmäärästä ja kokoontumisesta ym. Laihian seurakunnan kirkkovaltuustoon kuuluu 19 jäsentä, koska seurakunnan väkiluku alitti 7000 jäsenen rajan vuonna 2014.

Kirkkovaltuusto käyttää seurakunnan päätösvaltaa, jollei toisin ole säädetty tai määrätty. Ohje- ja

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

johtosäännöllä voidaan kirkkovaltuuston päätösvaltaa siirtää säännössä mainittavissa asioissa kirkkoneuvostolle, johtokunnille ja viranhaltijoille.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Vuonna 2023 aloittavat uudet luottamushenkilöt toimikautensa vuosille 2023 – 2026. Perehdytetään uudet luottamushenkilöt tehtäviinsä ja seurakunnan toimintaan.

Vuonna 2023 kirkkovaltuuston tavoitteena on jatkaa aktiivista osallistumista kokouksissa ja seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa sekä ylläpitää hyvää yhteistyötä seurakunnan työntekijöiden kanssa. Seurakunnan toimintamuotojen sisältöä pohditaan. Seurakunnan strategia vuosille 2022 – 2026 viitoittaa päätöksentekoa.

Vuonna 2023 tullaan pitämään 4-5 kokousta, joissa päätetään ainakin vuoden 2022 tilinpäätöksestä, vuoden 2023 tuloveroprosentista sekä toiminta- ja taloussuunnitelmasta tuleville vuosille.

Kirkkovaltuuston jäsenten kokouspalkkio on 30 €:a alle 3 tunnin kokoukselta, ylittäviltä täysiltä tunneilta maksetaan 25 %:n korotus ja matkakorvaukset yli 5 kilometrin osuudelta. Puheenjohtajalle maksetaan 400 euron vuosipalkkio ja varapuheenjohtajalle 300 euron vuosipalkkio. Palkkioihin sisältyy korvaus seurakunnan edustamisesta tilaisuuksissa, joista ei makseta erillistä kokouspalkkiota.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Tehdään päätöksiä ainakin tilinpäätöksistä, veroprosentista ja taloussuunnitelmista sekä lisäksi muista kirkkovaltuustolle kuuluvista esiin tulevista asioista.

Talousarvio ja taloussuunnitelma**Valtuusto 102**

Tulosyksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1011010102	Kirkkovaltuusto	Toimintakulut	4 378,12	6 350,00	5 750,00	5 750,00	5 750,00
1011010102	Kirkkovaltuusto	Henkilöstökulut	3 810,07	3 350,00	3 850,00	3 850,00	3 850,00
1011010102	Kirkkovaltuusto	Palkat ja palkkiot	3 700,00	3 200,00	3 700,00	3 700,00	3 700,00
1011010102	Kirkkovaltuusto	Henkilösivukulut	110,07	150,00	150,00	150,00	150,00
1011010102	Kirkkovaltuusto	Palvelujen ostot	398,21	2 200,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
1011010102	Kirkkovaltuusto	Aineet ja tarvikkeet	169,84	800,00	900,00	900,00	900,00
1011010102	Kirkkovaltuusto	Ostot tilikauden aikana	169,84	800,00	900,00	900,00	900,00
1011010102	Kirkkovaltuusto	TOIMINTAKATE	4 378,12	6 350,00	5 750,00	5 750,00	5 750,00
1011010102	Kirkkovaltuusto	VUOSIKATE	4 378,12	6 350,00	5 750,00	5 750,00	5 750,00
1011010102	Kirkkovaltuusto	Sisäiset vyörytyserät	-4 378,12	-6 350,00	-5 750,00		
1011010102	Kirkkovaltuusto	TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	5 750,00	5 750,00
1011010102	Kirkkovaltuusto	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00	0,00	5 750,00	5 750,00

Tilintarkastus 103**Tehtävä ja toiminta-ajatus**

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Tilintarkastus järjestetään seurakunnan toimivasta johdosta riippumattomaksi. Tilintarkastuksesta vastaavat kirkkovaltuuston valitsemat tilintarkastajat / tilintarkastaja kirkkojärjestyksen ja vahvistetun seurakunnan taloussäännön mukaisesti. Heidän velvollisuutenaan on hyvää tilintarkastustapaa noudattaen tarkastaa seurakunnan hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tarkastuksesta laaditaan toukokuun loppuun mennessä kertomus, joka toimitetaan kirkkovaltuuston käsiteltäväksi viimeistään kesäkuun aikana. Tilintarkastukseen liittyy myös kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastus. Tähän kirkkoneuvosto valitsee tarkastustoimikunnan, joka antaa oman kertomuksensa kirkkoneuvostolle. Toimikunnan valinta suoritetaan nelivuotiskausittain.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Tilintarkastaja/ -tarkastajat suorittavat keskenään sopimansa työnjaon ja toimintasuunnitelman mukaisesti tilien ja hallinnon tarkastuksen taloussäännössä ja kirjanpitolaissa määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti. Tarkastusajankohdat sovitaan erikseen.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Tilintarkastaja/ -tarkastajat toimivat edelleen laatimansa toimintasuunnitelman mukaisesti ja pitävät tarpeen mukaan yhteyttä johtavien viranhaltijoiden kanssa myös tilintarkastuksen ulkopuolella.

Talousarvio ja taloussuunnitelma**Tilintarkastus 103**

Tulosyksikkö		Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1011050103	Tilintarkastus	Toimintakulut	3 192,39	3 210,00	3 400,00	3 400,00
1011050103	Tilintarkastus	Palvelujen ostot	3 175,89	3 160,00	3 360,00	3 360,00
1011050103	Tilintarkastus	Aineet ja tarvikkeet	16,50	50,00	40,00	40,00
1011050103	Tilintarkastus	Ostot tilikauden aikana	16,50	50,00	40,00	40,00
1011050103	Tilintarkastus	TOIMINTAKATE	3 192,39	3 210,00	3 400,00	3 400,00
1011050103	Tilintarkastus	VUOSIKATE	3 192,39	3 210,00	3 400,00	3 400,00
1011050103	Tilintarkastus	Sisäiset vyörytyserät	-3 192,39	-3 210,00		
1011050103	Tilintarkastus	TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	3 400,00	3 400,00
1011050103	Tilintarkastus	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00	3 400,00	3 400,00

Kirkkoneuvosto 104**Tehtävä ja toiminta-ajatus**

Kirkkoneuvoston tehtävänä on, jollei toisin ole säädetty tai määrätty;

- Yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja muutoinkin toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi;
- Päättää kirkolliskokouksen määräämissä rajoissa kirkollisten kirjojen käyttöön ottamisesta;
- Johtaa seurakunnan hallintoa sekä seurakunnan talouden ja omaisuuden hoitoa;

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

- Huolehtia kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta ja
- Valvoa seurakunnan etua, edustaa seurakuntaa sekä tehdä sen puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet ellei niitä ole delegoitu viranhaltijoille;
- Valmistella kirkkovaltuustossa käsiteltävät asiat.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Suoritetaan kirkkolain ja ohjesäännön mukaisia tehtäviä. Pehdytetään uudet luottamushenkilöt tehtäviinsä. Edistetään vanhan kirkkoherranviraston kerrostalotontin ja Meijerin myyntiä. Huolehditaan työntekijöiden työhyvinvoinnista ja pidetään yhteyttä heihin. Keskustellaan seurakuntaa koskevista muutoksista ja tulevaisuuden näkymistä. Hoitamattomien hautojen kuulutusmenettely tulee vuoden 2023 aikana päätökseen.

Kokouksia arvioidaan pidettävän 8-10. Palkkiot ovat 30 € alle 3 tunnin kokoukselta, ylittäviltä tunneilta tulee 25 %:n korotus ja matkakorvaukset yli 5 kilometrin osuudelta. Varapuheenjohtajalle maksetaan 400 euron vuosipalkkio. Palkkioon sisältyy korvaus seurakunnan edustamisesta tilaisuuksissa, joista ei makseta erillistä kokouspalkkiota.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Tehdään kirkkoneuvoston tehtävälueen toimintoihin liittyviä valmisteluja ja päätöksiä. Tehdään päätöksiä taloussuunnitelman mukaisista hankkeista. Valmistellaan asioita kirkkovaltuustoon. Ollaan tukena seurakunnan työyhteisölle ja kehitetään seurakunnan toimintaa.

Talousarvio ja taloussuunnitelma**Neuvosto 104**

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1011010104	Kirkkoneuvosto	Toimintakulut	12 881,21	11 410,00	11 710,00	11 710,00	11 710,00
1011010104	Kirkkoneuvosto	Henkilöstökulut	4 538,95	5 260,00	5 060,00	5 060,00	5 060,00
1011010104	Kirkkoneuvosto	Palkat ja palkkiot	4 350,00	5 000,00	4 800,00	4 800,00	4 800,00
1011010104	Kirkkoneuvosto	Henkilösivukulut	188,95	260,00	260,00	260,00	260,00
1011010104	Kirkkoneuvosto	Palvelujen ostot	3 087,88	2 900,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
1011010104	Kirkkoneuvosto	Aineet ja tarvikkeet	5 014,38	3 250,00	3 450,00	3 450,00	3 450,00
1011010104	Kirkkoneuvosto	Ostot tilikauden aikana	5 014,38	3 250,00	3 450,00	3 450,00	3 450,00
1011010104	Kirkkoneuvosto	Annetut avustukset	200,00		200,00	200,00	200,00
1011010104	Kirkkoneuvosto	Muut toimintakulut	40,00				
1011010104	Kirkkoneuvosto	TOIMINTAKATE	12 881,21	11 410,00	11 710,00	11 710,00	11 710,00
1011010104	Kirkkoneuvosto	VUOSIKATE	12 881,21	11 410,00	11 710,00	11 710,00	11 710,00
1011010104	Kirkkoneuvosto	Sisäiset vyörytyserät	-12 881,21	-11 410,00	-11 710,00		
1011010104	Kirkkoneuvosto	TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	11 710,00	11 710,00
1011010104	Kirkkoneuvosto	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00	0,00	11 710,00	11 710,00

Talouhallinto 105**Tehtävä ja toiminta-ajatus**

Taloustoimisto hoitaa kirkkoneuvoston alaisuudessa mm. KL:n 15 luvussa mainitut talousasiat ja 17 luvussa mainitut hautaustoimeen liittyvät tehtävät kuten kirjanpidon, palkanlaskennan, laskujen maksatuksen ja hautapaikkakirjanpidon sekä hautojen hoitoon liittyvät luettelot ja laskutukset. Ta-

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

louspäällikölle kuuluvat johtosäännön mukaiset tehtävät ja ratkaisut, esittelijän tehtävät kirkkoneuvostossa, samoin sihteerin tehtävät kirkkoneuvostossa ja -valtuustossa. Lisäksi talouspäällikön tehtäviin kuuluu kiinteistöjen isännöintitehtävät, palkka-asiamiehenä ja työsuojelupäällikkönä toimiminen ja esimiestehtävät. Talouspäällikön kustannusten lisäksi toimistonhoitajan tehtävistä laskeetaan 70 % kuuluvan taloustoimiston kustannuksiin.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Jatketaan edellisessä kohdassa mainittuja yleistehtäviä. Kiinnitetään huomiota seurakunnan tuotto- ja kulurakenteeseen ja jatketaan edellisen vuoden tavoin säästömahdollisuuksien pohtimista. Laiteetaan Meijeri-rakennus ja vanhan virastoalueen kerrostalotontit aktiiviseen myyntiin.

Pyritään hyödyntämään yhteistyötä Kirkon Palvelukeskuksen (KIPA) kanssa mahdollisimman tehokkaasti taloudelliset seikat huomioiden. Koulutetaan työntekijöitä hyödyntämään Kipan järjestelmiä mahdollisimman paljon. Opetellaan käyttämään uutta hautainhoitoon liittyvää järjestelmää, Status Premiumia, sekä hyödyntämään sen tuomia etuja taloushallinnon työhön.

Tiedotetaan tulevista suunnitelmista ja käytännön toiminnassa tapahtuvista muutoksista henkilöstölle. Huolehditaan työsuojelupäällikön tehtävienmukaisten asioiden käsittelemisestä työympäristötoimikunnassa ja työpaikkakokouksessa. Huolehditaan siitä, että palkat, laskut ja muut toiminnot suoritetaan oikea-aikaisesti yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Huolehditaan myös lakien ja asetusten noudattamisesta. Hankitaan koulutusta ja tietoa taloushallinnon alan muutoksista. Hautausmaan kuulusmenettely työllistää taloustoimistoa suunnitelmavuonna. Uurnahautausmaan ja muistopaasin käyttöönotto työllistävät taloushallinnon henkilökuntaa talousarvio- ja suunnitelmavuosina.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Jatketaan toistuvien taloushallinnon tehtävien suorittamista. Mietitään taloushallinnon roolia Laihi-an seurakunnassa KIPA:n tuomien muutosten vakiinnuttua. Arvioidaan, kuinka työvoimatarve on kehittynyt Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi siirtymisen ja toiminnan vakiintumisen myötä.

Talousarvio ja taloussuunnitelma Taloushallinto 105

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1011050000	Taloushallinto	Toimintatuotot	-1 863,00				
1011050000	Taloushallinto	Korvaukset	-1 823,00				
1011050000	Taloushallinto	Muut toimintatuotot	-40,00				
1011050000	Taloushallinto	Toimintakulut	146 799,17	137 495,00	137 894,00	125 100,00	125 100,00
1011050000	Taloushallinto	Henkilöstökulut	106 313,86	95 600,00	97 600,00	97 600,00	97 600,00
1011050000	Taloushallinto	Palkat ja palkkiot	95 745,66	76 500,00	78 000,00	78 000,00	78 000,00
1011050000	Taloushallinto	Henkilösivukulut	23 036,71	19 100,00	19 600,00	19 600,00	19 600,00
1011050000	Taloushallinto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-12 468,51				
1011050000	Taloushallinto	Palvelujen ostot	24 315,75	27 200,00	25 300,00	25 300,00	25 300,00
1011050000	Taloushallinto	Sisäiset vuokratulot	12 470,14	12 295,00	12 794,00		
1011050000	Taloushallinto	Aineet ja tarvikkeet	3 699,42	2 400,00	2 200,00	2 200,00	2 200,00
1011050000	Taloushallinto	Ostot tilikauden aikana	3 699,42	2 400,00	2 200,00	2 200,00	2 200,00
1011050000	Taloushallinto	TOIMINTAKATE	144 936,17	137 495,00	137 894,00	125 100,00	125 100,00
1011050000	Taloushallinto	Rahoitustuotot- ja kulut	15,00				
1011050000	Taloushallinto	Muut rahoituskulut	15,00				
1011050000	Taloushallinto	VUOSIKATE	144 951,17	137 495,00	137 894,00	125 100,00	125 100,00
1011050000	Taloushallinto	Poistot ja arvonalentumiset	116,50	120,00	110,00	110,00	110,00
1011050000	Taloushallinto	Suunnitelman mukaiset poistot	116,50	120,00	110,00	110,00	110,00
1011050000	Taloushallinto	Sisäiset vyörytyserät	-145 052,67	-137 615,00	-138 004,00		
1011050000	Taloushallinto	TILIKAUDEN TULOS	15,00	0,00	0,00	125 210,00	125 210,00
1011050000	Taloushallinto	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	15,00	0,00	0,00	125 210,00	125 210,00

Kirkonkirjopenno 107**Tehtävä ja toiminta-ajatus**

Kirkkohallituksen täysistunto linjasi joulukuussa 2018 pidetyssä kokouksessa, että vuoden 2022 alusta lukien kirkonkirjopenpidon tehtävien ja väestökirjanpitoon liittyvien toimintojen tulee olla keskitettyinä aluekeskusrekistereiden tehtäviksi. Laihian seurakunta päätti vuonna 2019, että Laihian seurakunta liittyy 1.1.2020 Lapuan hiippakunnan alueelliseen keskusrekisteriin. Keskusrekisterin käynnistymisen jälkeen yksittäisissä seurakunnissa ei enää hoideta lakisääteisiin kirkollisiin toimiin ja väestökirjanpitoon liittyviä viranomaistehtäviä, vaan ne tehdään seurakuntien muodostamissa aluekeskusrekistereissä. Lapuan hiippakunnan alueellisen keskusrekisterin toimipisteet sijaitsevat Vaasassa, Seinäjoella ja Jyväskylässä. Lapuan hiippakunnan alueellisen keskusrekisterin isäntäseurakuntana toimii Jyväskylän seurakunta.

Keskusrekisteri on seurakunnille maksullinen. Keskusrekisterin tavoitteena on kuitenkin toiminnan tehostaminen siten, että kustannustaso pysyisi mahdollisimman matalana. Realistisesti arvioiden tehostamisesta saatavat säästöt eivät tulle realisoitumaan ensimmäisten toimintavuosien aikana.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Laihian seurakunta on ollut Kirkon alueellisen keskusrekisterin (AKR) jäsen kesästä 2020 lähtien.

Talousarvioon on varattu yhteistyökorvausta alueellisen keskusrekisterin jäsenyyteen 21 000 euroa.

Aiheutuvia kustannuksia ei lueta hallinnon menoihin, joten ne jäävät sisäisessä laskennassa jakamattomana yleishallinnon menoksi.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Laihian seurakunnan väestökirjanpito suoritetaan Alueellisessa Kirkon Keskusrekisterissä.

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kirkonkirjojenpito 107

Tulosyksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1011070107	Kirkonkirjojenpito	Toimintakulut	31 674,93	34 139,00	33 294,00	20 500,00	20 500,00
1011070107	Kirkonkirjojenpito	Henkilöstökulut	-119,67				
1011070107	Kirkonkirjojenpito	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-119,67				
1011070107	Kirkonkirjojenpito	Palvelujen ostot	19 324,46	21 800,00	20 500,00	20 500,00	20 500,00
1011070107	Kirkonkirjojenpito	Sisäiset vuokratulot	12 470,14	12 339,00	12 794,00		
1011070107	Kirkonkirjojenpito	TOIMINTAKATE	31 674,93	34 139,00	33 294,00	20 500,00	20 500,00
1011070107	Kirkonkirjojenpito	VUOSIKATE	31 674,93	34 139,00	33 294,00	20 500,00	20 500,00
1011070107	Kirkonkirjojenpito	Sisäiset vyörytyserät	7 535,11	2 353,00	2 040,00		
1011070107	Kirkonkirjojenpito	TILIKAUDEN TULOS	39 210,04	36 492,00	35 334,00	20 500,00	20 500,00
1011070107	Kirkonkirjojenpito	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	39 210,04	36 492,00	35 334,00	20 500,00	20 500,00

Kirkkoherranvirasto, yleishallinto 108

Tehtävä ja toiminta-ajatus

Kirkkolain 16 luvussa ja kirkkojärjestyksen 16 luvussa on kirkkoherranvirastoa ja arkistoa koskevat määräykset. Virastossa hoidetaan myös hautauksiin liittyviä asioita, kirkollisia ilmoituksia ja muidenkin työalojen postitus- monistus- ja ilmoittautumistehtäviä. Toimistosihteerin palkkauksesta puolet kirjataan tähän yleisten toimistotehtävien kohtaan. Toimistonhoitajan tehtävien kustannuksista 30 % kirjataan kirkkoherranvirastoon.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Tehdään tehtävän mukaisia toimistotöitä ja pyritään palvelemaan kirkkoherranvirastossa asioivia seurakuntalaisia mahdollisimman hyvin. Informoidaan muita työntekijöitä virastossa esiin tulevista asioista. Panostetaan laadukkaaseen ja oikea-aikaiseen viestintään. Toimistos sihteeri työskentelee 50 prosentin työajalla.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Kirkkoherranviraston asiakaspalvelu jatkuu seurakunnassa. Kirkkoherranviraston palkkauskuluista osa kuluu viestinnällisten tehtävien hoitoon.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kirkkoherranvirasto 108

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Tulosyksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Toimintatuotot	-3,11	-100,00	-50,00	-50,00	-50,00
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Myyntituotot	0,00	-100,00	-50,00	-50,00	-50,00
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Maksutuotot	-3,11				
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Toimintakulut	75 099,30	72 267,00	71 934,00	51 600,00	51 600,00
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Henkilöstökulut	49 221,42	45 400,00	46 600,00	46 600,00	46 600,00
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Palkat ja palkkiot	39 929,08	36 600,00	37 300,00	37 300,00	37 300,00
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Henkilösivukulut	9 598,67	8 800,00	9 300,00	9 300,00	9 300,00
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-306,33				
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Palvelujen ostot	3 400,11	6 100,00	4 100,00	4 100,00	4 100,00
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Vuokrakulut	983,32				
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Sisäiset vuokrakulut	19 981,24	19 517,00	20 334,00		
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Aineet ja tarvikkeet	1 025,34	1 250,00	900,00	900,00	900,00
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Ostot tilikauden aikana	1 025,34	1 250,00	900,00	900,00	900,00
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Muut toimintakulut	487,87				
1011080108	Khraanvirasto, yleish	TOIMINTAKATE	75 096,19	72 167,00	71 884,00	51 550,00	51 550,00
1011080108	Khraanvirasto, yleish	VUOSIKATE	75 096,19	72 167,00	71 884,00	51 550,00	51 550,00
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Sisäiset vyörytyserät	-75 096,19	-72 167,00	-71 884,00		
1011080108	Khraanvirasto, yleish	TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	51 550,00	51 550,00
1011080108	Khraanvirasto, yleish	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00	0,00	51 550,00	51 550,00

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA

Diakonia 202

Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus

Diakoniatyö auttaa heikoimmassa asemassa olevia ihmisiä, hengellisesti, aineellisesti ja sosiaalisesti. Tehtävänä on tukea ihmisten omaa selviytymistä ja kohdata heidät henkilökohtaisesti heidän elämäntilanteessaan. Teemme yhteistyötä kunnan, paikallisten toimijoiden ja naapuriseurakuntien kanssa.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma v. 2023

Diakoniatyön tavoitteena on ihmisten tukeminen ja akuutin hädän kohtaaminen vastaanotolla ja kotikäynneillä. Työntekijöiden tavoitteena on tehdä kotikäyntejä vuoden aikana 230. Tehdään laulu-tervehdyskäynnejä kotona asuvien veteraanien ja lottien luo itsenäisyyspäivän alla, käynnit on aloitettu v. 2017.

Tilaisuudet ja säännöllisesti kokoontuvat ryhmät (10 ryhmää) tukevat seurakuntalaisten hengellistä kasvua ja hyvinvointia. Eläkeläisten kesäpäivä järjestetään Seura-Rannassa elokuussa.

Diakoniatyö tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia välittää lähimmäisestä lähellä ja kaukana. Ystävätoiminnan vapaaehtoisia kutsutaan jatkokurssille, joka järjestetään yhteistyössä SPR:n kanssa keväällä. Kansainväliselle diakonialle kerätään varoja Kirkon Ulkomaanavun Kävele Naiselle ammatti – tapahtumassa syksyllä. Ensimmäisestä tapahtumasta v. 2022 saadun positiivisen palautteen johdosta järjestetään uudelleen. Seurakunnalla on Virossa Helmen ystävyysseurakunta, jonne tehdään seurakuntamatka.

Omaishoitajille järjestetään vertaistukiryhmä yhteistyössä eri järjestöjen kanssa (alkanut v. 2022).

Energian hinnan nousun ja inflaation kiihtymisen vuoksi varaudumme mahdolliseen taloudelliseen avuntarpeen kasvamiseen avustusmäärärahoja lisäämällä. Myös Tiistaikeiton muuttamista diakoniaruokailuksi mietitään kevään 2023 kokemusten pohjalta.

Lähiseurakunnat järjestävät yhdessä erityisrippikoulun mm. kehitysvammaisille nuorille. Yhteistyötä lähiseurakuntien (ent. rovastikunta) kanssa jatketaan edelleen.

Viestintää ylläpidetään eri viestintävälineissä: paikallislehdessä, Kirkonkukossa, seurakunnan kotisivuilla, Facebookissa, Instagramissa ja kutsutaan ihmisiä henkilökohtaisesti.

Toimintasuunnitelma v. 2024-2025

Diakoniatyön tulee auttaa taloudellista apua tarvitsevia seurakunnan budjettivaroilla. Keräämme vapaaehtoisia lahjoituksia kolehdeilla ja tapahtumilla diakoniatyön avustustoimintaan ja kansainväliseen diakoniaan.

Uusia vapaaehtoisia rekrytoidaan ja koulutetaan.

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Diakonia 202

Tulosyksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012410202	Diakonia	Toimintatuotot	-1 570,83	-2 900,00	-2 900,00	-2 900,00	-2 900,00
1012410202	Diakonia	Myyntituotot	-76,50				
1012410202	Diakonia	Maksutuotot	-1 494,33	-2 900,00	-2 900,00	-2 900,00	-2 900,00
1012410202	Diakonia	Toimintakulut	159 039,56	171 525,00	178 154,00	164 550,00	164 550,00
1012410202	Diakonia	Henkilöstökulut	90 620,75	94 400,00	96 500,00	96 500,00	96 500,00
1012410202	Diakonia	Palkat ja palkkiot	73 239,66	76 000,00	78 000,00	78 000,00	78 000,00
1012410202	Diakonia	Henkilösivukulut	17 904,20	18 400,00	18 500,00	18 500,00	18 500,00
1012410202	Diakonia	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-523,11				
1012410202	Diakonia	Palvelujen ostot	8 645,00	14 080,00	14 750,00	14 750,00	14 750,00
1012410202	Diakonia	Vuokratkulut		100,00	100,00	100,00	100,00
1012410202	Diakonia	Sisäiset vuokratkulut	13 406,02	12 345,00	13 604,00		
1012410202	Diakonia	Aineet ja tarvikkeet	7 694,99	12 900,00	13 500,00	13 500,00	13 500,00
1012410202	Diakonia	Ostot tilikauden aikana	7 694,99	12 900,00	13 500,00	13 500,00	13 500,00
1012410202	Diakonia	Annetut avustukset	38 672,80	37 700,00	39 700,00	39 700,00	39 700,00
1012410202	Diakonia	TOIMINTAKATE	157 468,73	168 625,00	175 254,00	161 650,00	161 650,00
1012410202	Diakonia	VUOSIKATE	157 468,73	168 625,00	175 254,00	161 650,00	161 650,00
1012410202	Diakonia	Sisäiset vyörytyserät	47 152,99	56 528,00	54 290,00		
1012410202	Diakonia	TILIKAUDEN TULOS	204 621,72	225 153,00	229 544,00	161 650,00	161 650,00
1012410202	Diakonia	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	204 621,72	225 153,00	229 544,00	161 650,00	161 650,00

Lähetys 203

Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus:

Lähetys on seurakunnan perustehtävää, jossa edistetään Jumalan valtakuntaa julistamalla Jeesusta maailman pelastajana. Evankeliumi kuuluu kaikille. Osana tehtävää tuetaan taloudellisesti nimikko-lähetettä, nimikkokohteita ja lähetysjärjestöjä, ja niihin pidetään yhteyttä. Lähetyskasvatusta tehdään eri-ikäisten keskuudessa. Vapaaehtoisille luodaan toimintamahdollisuuksia toteuttaa omaa lähetyskutsumustaan. Seurakuntalaisia rohkaistaan välittämään lähimmäisistä lähellä ja kaukana.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma v 2023

Kehitetään Lähetyspuodin tunnettavuutta. Jatketaan uuden käsityökahvilan toimintaa.

Lähetyspyhiä ja -tilaisuuksia järjestetään muutaman kerran vuodessa.

Nimikkolähetti kutsutaan vierailemaan eri-ikäisten seurakuntalaisten keskuuteen.

Taloudellista tukea jatketaan sopimusten mukaisesti. Varoja kerätään vapaaehtoisvoimin leipä- ja pullamarkkinoilla, äitien- ja isänpäivälounailla, taimimyyjäisillä, Laihian markkinoilla, Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksilla, sekä joulumyyjäisillä.

Vapaaehtoisia huomioidaan kutsumalla heitä hiippakunnan Lähetysseminaariin ja virkistysretkelle.

Naapuriseurakuntien kanssa tehdään yhteistyötä.

Toimintasuunnitelma v 2024-2025

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Lähetysjärjestöjen tekemän työn mahdollistaminen budjettivaroin, sekä varoja keräämällä. Lähetystyön esilläpito eri muodoissa. Kauempana olevien lähimmäistemme hyväksi toimiminen ja evankeliumin vieminen.

Lähetyskasvatus läpäisee seurakunnan.

Uusia vapaaehtoisia etsitään

Ympäristövastuu huomioidaan.

Lähetystyön sopimukset Laihian seurakunnassa 1.1.2022 alkaen

Nimikkolähetit ja nimikkokohteet eri lähetysjärjestöissä:

1. Merja Kramsu (ELY) Venäjällä 4500 €
  2. Mikael Tuner (SANSA) Suomi, Kypros. 2000 €
  3. Sat 7 satelliittiohjelmat (SANSA) 2000 €
  4. Ari Salminen (SEKL) Suomi, Saksa, maahanmuuttajatyö. 5000 €
  5. Pia Antikainen (Kylväjä) Keski-Aasia 2200 €
  6. Tansanian raamattutyö (Pipliaseura) 1000 €
  7. Kisumun kehitysvammaiskoulu (SLEY) Keniassa 4000€.
  8. Pakistanin työalue (SLS) 2700 €
- Yhteensä 23.400 €

Määrärahat talousarviossa lähetysjärjestöille:

ELY Merja Kramsu 4500 €
 SANSA Mikael Tuner ja Sat 7 satelliittiohjelmat 4000 €
 SEKL Ari Salminen 5000 €
 KYLVÄJÄ Pia Antikainen 2200 €
 PIPLIASEURA Tansanian raamattutyö 1000 €
 SLEY Kisumun kehitysvammaiskoulu Keniassa 4000 €.
 SLS Pakistanin työalue 2700 €
 Yhteensä 23.400 €

Avustukset:

Talousarvion yhteissumma on 24.300€. Avustuksiin annetaan yhteensä 900 € seuraavasti:
 Tehilat Yah -seurakunnalle Israelissa: 500€
 Gideonit: 300€
 Kylväjä 100€

Kansainvälinen diakonia (kustannuspaikka 480500) 400€ jakaantuu seuraavasti:

Merimieskirkko: 200 €
 Ystävyysseurakunta Virossa 200€

Lähetystyölle vapaaehtoisvoimin kerättyjen varojen prosenttiosuudet samat kuin 1.1.2020 lähtien:

20 % SANSA
 20 % SLS
 20 % SEKL
 10 % SLEY

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

10 % ELY

10 % Lähetysyhdistys Kylväjä

10 % Suomen Piipiaseura

**Talousarvio ja taloussuunnitelma
Lähetys 203**

	Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	TS1 2024	TS2 2025
Toimintatuotot	-93,59				
Myyntituotot	-76,50				
Maksutuotot	-17,09				
Toimintakulut	50 861,43	55 385,00	56 845,00	48 450,00	48 450,00
Henkilöstökulut	15 213,47	15 870,00	16 200,00	16 200,00	16 200,00
Palkat ja palkkiot	12 410,67	12 800,00	13 100,00	13 100,00	13 100,00
Henkilösivukulut	2 871,36	3 070,00	3 100,00	3 100,00	3 100,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-68,56				
Palvelujen ostot	382,77	2 450,00	2 450,00	2 450,00	2 450,00
Sisäiset vuokratulot	8 418,71	7 535,00	8 395,00	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet	2 146,48	4 830,00	5 100,00	5 100,00	5 100,00
Ostot tilikauden aikana	2 146,48	4 830,00	5 100,00	5 100,00	5 100,00
Annetut avustukset	24 700,00	24 700,00	24 700,00	24 700,00	24 700,00
TOIMINTAKATE	50 767,84	55 385,00	56 845,00	48 450,00	48 450,00
VUOSIKATE	50 767,84	55 385,00	56 845,00	48 450,00	48 450,00
Sisäiset vyörytyserät	13 544,54	16 875,00	17 272,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	64 312,38	72 260,00	74 117,00	48 450,00	48 450,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	64 312,38	72 260,00	74 117,00	48 450,00	48 450,00

Jumalanpalveluselämä 210**Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus:**

Sunnuntain jumalanpalvelus on seurakunnan elämän keskus. Jumalanpalveluselämän tarkoitus on antaa seurakuntalaisille mahdollisuus osallistua eri tavoin toteutettuihin jumalanpalveluksiin ja hartauksiin sekä toteuttaa niitä yhdessä. Jumalanpalvelukset ja hartaudet vahvistavat seurakuntalaisten uskoa ja auttavat heitä kasvamaan kristittyinä.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2023

Kehitetään jumalanpalveluksia jumalanpalvelusryhmien avulla. Sunnuntain tehtävää tarjotaan vapaaehtoisille etupäässä sanajumalanpalveluksissa. Annetaan myös muille seurakuntalaisille mahdollisuus osallistua jumalanpalvelusten suunnitteluun ja toteutukseen. Etsitään uusia ryhmiä jumalanpalveluksen palveluvuoroihin esim. eläkejärjestöistä ja nuorista. Jatketaan rippikoululaisten osallistamista jumalanpalveluksiin. Striimaus toteutetaan n. 2 krt/kk. Viestitään jumalanpalveluksista sisältö- ja teemälähtöisesti sosiaalisen median kautta.

Järjestetään muutamia kertoja vuodessa erityisjumalanpalveluksia. Kiinnitetään huomiota uusien ihmisten aktivoimiseen ja vaihtoehtoisten toteutustapojen kehittämiseen.

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Kokoontaan kaksi kertaa vuodessa jumalanpalvelusryhmien kanssa yhteiseen palaveriin ja käydään yhteisillä päivillä hakemassa virikkeitä työskentelyyn jumalanpalveluksissa. Muistetaan jumalanpalvelusryhmäläisiä Sanan aika -kirjalla jouluna.

Jumalanpalveluksissa voidaan jakaa rukous, Raamatun teksti tms. joka tukee seurakuntalaisen uskoa arjessa. Metsäkirkko järjestetään edelleen ja samoin muita luonnossa toteutettuja jumalanpalveluksia.

Kehitetään liikunnallisuuden yhdistämistä seurakunnan jumalanpalveluksiin. Kirkkovuoden aikana tuodaan näkyvästi esille luontoon ja ympäristöön liittyvät asiat.

Neuvotellaan mahdollisuudesta yhteisiin jumalanpalveluksiin naapuriseurakuntien kanssa liitettynä esim. polkupyöräkirkkoon, pyhiinvaellukseen tai tietyn kohderyhmän huomioimiseen.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024-2025

Uusia jumalanpalvelusryhmiä muodostetaan edelleen. Musiikillista monimuotoisuutta lisätään ja seurakuntalaisten osallistumismahdollisuuksia musiikin tekemiseen.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Jumalanpalveluselämä 210

Tulosyksikkö		Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012010210	Jumalanpalveluselämä Toimintatuotot	-23,30				
1012010210	Jumalanpalveluselämä Maksutuotot	-23,30				
1012010210	Jumalanpalveluselämä Toimintakulut	129 477,12	118 394,00	125 410,00	45 850,00	45 850,00
1012010210	Jumalanpalveluselämä Henkilöstökulut	45 073,56	40 550,00	42 500,00	42 500,00	42 500,00
1012010210	Jumalanpalveluselämä Palkat ja palkkiot	36 375,18	31 500,00	33 500,00	33 500,00	33 500,00
1012010210	Jumalanpalveluselämä Henkilösivukulut	8 942,99	9 050,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00
1012010210	Jumalanpalveluselämä Henkilöstökulujen oikaisuerät	-244,61				
1012010210	Jumalanpalveluselämä Palvelujen ostot	666,37	1 000,00	1 150,00	1 150,00	1 150,00
1012010210	Jumalanpalveluselämä Sisäiset vuokratkulut	78 959,47	74 094,00	79 560,00	0,00	0,00
1012010210	Jumalanpalveluselämä Aineet ja tarvikkeet	4 777,72	2 750,00	2 200,00	2 200,00	2 200,00
1012010210	Jumalanpalveluselämä Ostot tilikauden aikana	4 777,72	2 750,00	2 200,00	2 200,00	2 200,00
1012010210	Jumalanpalveluselämä TOIMINTAKATE	129 453,82	118 394,00	125 410,00	45 850,00	45 850,00
1012010210	Jumalanpalveluselämä VUOSIKATE	129 453,82	118 394,00	125 410,00	45 850,00	45 850,00
1012010210	Jumalanpalveluselämä Sisäiset vyörytyserät	34 938,38	16 379,00	15 399,00	0,00	0,00
1012010210	Jumalanpalveluselämä TILIKAUDEN TULOS	164 392,20	134 773,00	140 809,00	45 850,00	45 850,00
1012010210	Jumalanpalveluselämä Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	164 392,20	134 773,00	140 809,00	45 850,00	45 850,00

Kirkolliset toimitukset 211

Tehtävä ja toiminta-ajatus:

Kirkollisissa toimituksissa seurakuntaa kokoontuu rukoilemaan ja vahvistumaan uskossa kolmiyh-teiseen Jumalaan. Kaste ja avioliittoon vihkiminen ovat elämän käännekohtien juhlia. Juhlissa yhdistyvät elämäntilanne, Jumalan sana ja keskinäinen yhteys. Kirkolliset toimitukset ovat osa jumalanpalveluselämää.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2023

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Kasteen merkitystä tuodaan esille sosiaalisessa mediassa. Kohdataan seurakuntalaiset yksilöllisesti toimituskeskustelujen aikana. Keskustellaan, tuetaan ja autetaan ihmisiä elämän tärkeissä käännekohtissa. Annetaan mahdollisuus osallistua toimitusten suunnitteluun ja toteutukseen. Kasteen yhteydessä tarjotaan mahdollisuutta kodin siunaamiseen - varsinkin, jos perhe on hiljattain muuttanut tai rakentanut. Kasteperheitä kutsutaan jumalanpalvelukseen ja laittamaan itse kastepuun lehti paikalleen. Papit ottavat perheisiin yhteyttä myös muutama kuukausi toimituksen jälkeen. Toimituskeskusteluissa käytetään ja jaetaan perhetyön näkökulmasta sopivaa materiaalia. Toimitusten toteutuksessa otetaan erityistilanteet huomioon rukousten ja puheiden sanoituksessa.

Vihityt parit kutsutaan parisuhdetta vahvistavaan toimintaan mukaan. Kasteperheitä informoidaan perhekeskustoiminnasta ja seurakunnan tarjonnasta lapsiperheille.

Viisikielinen-laulukirjoja hankitaan lisää seurakuntatalolle.

Toiminnalliset tavoitteet vuosille 2024- 2025

Kirkollisten toimitusten laatua kehitetään edelleen. Seurakuntalaisten kohtaamiseen varataan riittävästi aikaa. Tilaisuuksien järjestelyissä toimitaan kunnioittavasti ja joustavasti jokaisen perheen kohdalla. Toimintakausien aikana seurataan jäsenluvun kehitystä ja toimitusten määrää.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Muut kirkolliset toimitukset 211

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012030211	Muut kirkol. toimit	Toimintatuotot	-10,88				
1012030211	Muut kirkol. toimit	Maksutuotot	-10,88				
1012030211	Muut kirkol. toimit	Toimintakulut	47 829,52	42 491,00	43 754,00	32 800,00	32 800,00
1012030211	Muut kirkol. toimit	Henkilöstökulut	32 184,39	29 600,00	29 900,00	29 900,00	29 900,00
1012030211	Muut kirkol. toimit	Palkat ja palkkiot	26 149,69	23 800,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00
1012030211	Muut kirkol. toimit	Henkilösivukulut	6 210,55	5 800,00	5 900,00	5 900,00	5 900,00
1012030211	Muut kirkol. toimit	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-175,85				
1012030211	Muut kirkol. toimit	Palvelujen ostot	600,94	600,00	700,00	700,00	700,00
1012030211	Muut kirkol. toimit	Sisäiset vuokratulot	10 244,37	9 641,00	10 354,00		
1012030211	Muut kirkol. toimit	Aineet ja tarvikkeet	4 799,82	2 650,00	2 800,00	2 200,00	2 200,00
1012030211	Muut kirkol. toimit	Ostot tilikauden aikana	4 799,82	2 650,00	2 800,00	2 200,00	2 200,00
1012030211	Muut kirkol. toimit	TOIMINTAKATE	47 818,64	42 491,00	43 754,00	32 800,00	32 800,00
1012030211	Muut kirkol. toimit	VUOSIKATE	47 818,64	42 491,00	43 754,00	32 800,00	32 800,00
1012030211	Muut kirkol. toimit	Sisäiset vyörytyserät	14 286,86	11 902,00	11 217,00	0,00	0,00
1012030211	Muut kirkol. toimit	TILIKAUDEN TULOS	62 105,50	54 393,00	54 971,00	32 800,00	32 800,00
1012030211	Muut kirkol. toimit	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	62 105,50	54 393,00	54 971,00	32 800,00	32 800,00

Muu seurakuntatyö 212

Tehtävä ja toiminta-ajatus

Muu yleinen seurakuntatyö käsittää seurakunnan aikuisväestön keskuudessa tehtävää työtä laaja-alaisesti. Evankeliumin ilosanomaa tuodaan esille kirkossa, seurakuntatalolla, kodeissa ja muissa tilanteissa. Yleinen seurakuntatyö on myös etsivää työtä, joka pyrkii tavoittamaan ja kutsumaan

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Jumalan yhteyteen niitä, jotka eivät ole vielä löytäneet tietään seurakunnan yhteyteen. Etsivässä työssä kokeilemme uusia mahdollisuuksia.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2023

Kehitetään toimintaa seurakuntalaisten toiveista ja tarpeista käsin. Tehdään yhteistyötä eri järjestöjen, herätysliikkeiden, seurakuntien ja kunnan kanssa. Seurakunnan tiloja käytetään monipuolisesti kokoontumispaikkoina muita unohtamatta. Paikkakunnan tapahtumiin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan.

Raamattu- ja rukouspiirit jatkuvat. Hartauksia ja erityyppisiä tilaisuuksia kuten Sanan ja rukouksen -iltoja, Israel-iltoja, ja raamatunopetusiltoja toteutetaan. Alfa-kurssi tai vastaava pidetään kristillisestä uskosta kiinnostuneille.

Laihialle muuttaneet huomioidaan.

Lisäksi sairaalasielunhoitoa, perheasiainneuvottelukeskukseen toimintaa, sekä työterveys- ja työhyvinvointia tuetaan.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024- 2025

Kannustetaan seurakuntalaisten aloitteellisuutta, jotta he osallistuvat toiminnan toteutukseen.

Tehdään yhteistyötä eri suuntiin ja järjestetään yhteisiä tilaisuuksia toisten seurakuntien kanssa. Toteutetaan raamattuopetusta ja julistustoimintaa.

Eri kohderyhmiä tavoitetaan ja kutsutaan erityismessuihin ja –tilaisuuksiin.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Muu seurakuntatyö 212

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Tulosyksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012900212	Muu seurakuntatyö	Toimintatuotot	-6 516,06	-966,00	-700,00	-700,00	-700,00
1012900212	Muu seurakuntatyö	Myyntituotot	-328,00				
1012900212	Muu seurakuntatyö	Maksutuotot	-63,71	-966,00	-700,00	-700,00	-700,00
1012900212	Muu seurakuntatyö	Tuet ja avustukset	-6 124,35				
1012900212	Muu seurakuntatyö	Toimintakulut	189 301,38	195 981,00	188 458,00	144 700,00	144 700,00
1012900212	Muu seurakuntatyö	Henkilöstökulut	85 143,19	91 550,00	84 700,00	84 700,00	84 700,00
1012900212	Muu seurakuntatyö	Palkat ja palkkiot	69 689,88	74 300,00	68 000,00	68 000,00	68 000,00
1012900212	Muu seurakuntatyö	Henkilösivukulut	16 530,35	17 250,00	16 700,00	16 700,00	16 700,00
1012900212	Muu seurakuntatyö	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1 077,04				
1012900212	Muu seurakuntatyö	Palvelujen ostot	48 136,37	53 500,00	52 100,00	52 100,00	52 100,00
1012900212	Muu seurakuntatyö	Vuokratkulut	450,00				
1012900212	Muu seurakuntatyö	Sisäiset vuokratkulut	47 633,69	40 381,00	43 758,00		
1012900212	Muu seurakuntatyö	Aineet ja tarvikkeet	7 548,13	7 850,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00
1012900212	Muu seurakuntatyö	Ostot tilikauden aikana	7 548,13	7 850,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00
1012900212	Muu seurakuntatyö	Annetut avustukset	140,00	2 700,00	400,00	400,00	400,00
1012900212	Muu seurakuntatyö	Muut toimintakulut	250,00				
1012900212	Muu seurakuntatyö	TOIMINTAKATE	182 785,32	195 015,00	187 758,00	144 000,00	144 000,00
1012900212	Muu seurakuntatyö	VUOSIKATE	182 785,32	195 015,00	187 758,00	144 000,00	144 000,00
1012900212	Muu seurakuntatyö	Sisäiset vyörytyserät	52 758,59	54 375,00	47 962,00		
1012900212	Muu seurakuntatyö	TILIKAUDEN TULOS	235 543,91	249 390,00	235 720,00	144 000,00	144 000,00
1012900212	Muu seurakuntatyö	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	235 543,91	249 390,00	235 720,00	144 000,00	144 000,00

Hautaan siunaaminen 213

Tehtävä ja toiminta-ajatus

Hautaan siunaamisessa seurakuntaa kokoontuu rukoilemaan ja jakamaan kuoleman aiheuttamia tunteita. Kirkollinen toimitus liittyy elämäntilanteeseen ja vainajan elämänhistoriaan Jumalan sanan, rukouksen ja kristillisen käsityksen elämästä, kuolemasta ja iankaikkisuudesta. Surun ja menetyksen käsittely tai muiden tilanteen aiheuttamisen tunteiden käsittely on oleellista.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2023

Kohdataan omaiset yksilöllisesti toimituskeskustelujen aikana vakaumusta ja surua kunnioittaen. Keskustellaan, tuetaan ja autetaan ihmisiä elämän tärkeissä käännekohdissa. Annetaan mahdollisuus osallistua toimitusten suunnitteluun ja toteutukseen. Musiikin käyttöä hautauksissa ja muistotilaisuuksissa monipuolistetaan muun muassa siten, että käytössä on lista musiikkivaihtoehtoista. Hautaan siunaamisen sisältöä ja laajemmin kristillistä käsitystä kuolemasta avataan Kirkonkukossa ja/tai kotisivuilla.

Omaiseen otetaan yhteys uudelleen noin puoli vuotta toimituksen jälkeen. Kutsutaan omaiset pyhäinpäivän tilaisuuteen. Järjestetään sururyhmiä kaksi kertaa vuodessa yhdessä diakoniatyön kanssa.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024-2025

Hautaan siunaamisen palvelupolkua tarkennetaan yhdessä hautaustoimistojen kanssa. Hautaan siunaamisten määrä on kasvussa ja siksi kohtaamisia näissä tilanteissa on yhä enemmän. Palveluasen-

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

ne ja kunnioittava kohtaaminen ovat erityisen tärkeässä asemassa ja siksi työssä on korostettava näiden toteutumista.

Hautaan siunaaminen 213

Tulosyksikkö		Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012020213	Hautaansiunaaminen	Toimintatuotot	-18,65			
1012020213	Hautaansiunaaminen	Maksutuotot	-18,65			
1012020213	Hautaansiunaaminen	Toimintakulut	83 661,51	77 006,00	82 879,00	56 700,00
1012020213	Hautaansiunaaminen	Henkilöstökulut	56 237,46	51 350,00	54 100,00	54 100,00
1012020213	Hautaansiunaaminen	Palkat ja palkkiot	45 530,98	40 500,00	43 500,00	43 500,00
1012020213	Hautaansiunaaminen	Henkilösivukulut	11 026,64	10 850,00	10 600,00	10 600,00
1012020213	Hautaansiunaaminen	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-320,16			
1012020213	Hautaansiunaaminen	Palvelujen ostot	749,53	1 000,00	1 200,00	1 200,00
1012020213	Hautaansiunaaminen	Sisäiset vuokratulot	25 073,56	23 256,00	26 179,00	
1012020213	Hautaansiunaaminen	Aineet ja tarvikkeet	1 600,96	1 400,00	1 400,00	1 400,00
1012020213	Hautaansiunaaminen	Ostot tilikauden aikana	1 600,96	1 400,00	1 400,00	1 400,00
1012020213	Hautaansiunaaminen	TOIMINTAKATE	83 642,86	77 006,00	82 879,00	56 700,00
1012020213	Hautaansiunaaminen	VUOSIKATE	83 642,86	77 006,00	82 879,00	56 700,00
1012020213	Hautaansiunaaminen	Sisäiset vyörytyserät	25 056,53	23 380,00	19 043,00	
1012020213	Hautaansiunaaminen	TILIKAUDEN TULOS	108 699,39	100 386,00	101 922,00	56 700,00
1012020213	Hautaansiunaaminen	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	108 699,39	100 386,00	101 922,00	56 700,00

Aikuistyö 214**Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus:**

Aikuisväestöä kohdataan ja kannustetaan seurakunnan yhteyteen niin, että he voivat tulla osallisiksi Jumalan armosta ja rakkaudesta, sekä saada voimaa elää kristittyinä.

Miestyön, naistyön ja avioparityön kautta tehdään tavoitettavaa työtä. Vapaaehtoisista kootut työryhmät suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa, jonka kautta yhteisöllisyys lisääntyy ja seurakuntayhteys vahvistuu.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023

Vastataan aikuisväestön hengellisiin tarpeisiin. Vahvistetaan rukouselämää. Ylläpidetään matalan kynnyksen toimintaa, jonka avulla löytyy tie syvempään seurakuntayhteyteen. Eri aiheiden ympärillä järjestetään tilaisuuksia mies- ja naistyössä, sekä retkiä. Kummassakin on noin 5 tilaisuutta ja yksi retki. Miehillä on 2 liikuntaryhmää, sekä talkoot 2 kertaa vuodessa.

Yhteisiin naisten- ja miestenpäiviin osallistutaan naapuriseurakunnassa mahdollisuuksien mukaan. Järjestetään ruskamatka Lappiin syksyllä 2023, tavoitteena n. 10-20 osallistujaa.

Seurakunta osallistuu perhekeskustoimintaan, joka aloitetaan yhteistyössä uuden hyvinvointialueen kanssa. Tällä tuetaan laihialaisia perheitä. Avioparityössä jatketaan yhteistyötä perheneuvolan kanssa. Järjestetään nettiparisuhdekurssi.

Hiljaisuuden retriitti ja ns. mummoleiri pidetään Seura-Rannassa omin kuljetuksin.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024-2025

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Aikuistyössä vahvistetaan miesten, naisten ja avioparien seurakuntayhteyttä ja kasvua kristillisessä uskossa. Heitä kutsutaan kokemaan yhteyttä toisiinsa ja Jumalaan.

Osallistutaan alueen seurakuntien järjestämille miesten – ja naistenpäiville. Aikuisia kohdataan erityyppisissä tilaisuuksissa. Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua palvelutehtäviin. Heidän toimijuuttaan vahvistetaan. Näkyvyyttä ja tunnettavuutta lisätään toiminnassa mukana olevien vapaaehtoisten henkilökohtaisilla yhteydenotoilla, sekä some-kanavilla.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Aikuistyö 214

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012040214	Aikuistyö	Toimintatuotot	-1 648,30				
1012040214	Aikuistyö	Maksutuotot	-1 648,30				
1012040214	Aikuistyö	Toimintakulut	12 550,08	14 480,00	17 521,00	14 850,00	14 850,00
1012040214	Aikuistyö	Henkilöstökulut	6 364,35	6 085,00	6 400,00	6 400,00	6 400,00
1012040214	Aikuistyö	Palkat ja palkkiot	5 036,42	4 920,00	5 120,00	5 120,00	5 120,00
1012040214	Aikuistyö	Henkilösivukulut	1 343,52	1 165,00	1 280,00	1 280,00	1 280,00
1012040214	Aikuistyö	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-15,59				
1012040214	Aikuistyö	Palvelujen ostot	1 498,00	4 000,00	6 550,00	6 550,00	6 550,00
1012040214	Aikuistyö	Vuokratulot	360,00	603,00	500,00	500,00	500,00
1012040214	Aikuistyö	Sisäiset vuokratulot	2 664,45	2 392,00	2 671,00		
1012040214	Aikuistyö	Aineet ja tarvikkeet	1 663,28	1 400,00	1 400,00	1 400,00	1 400,00
1012040214	Aikuistyö	Ostot tilikauden aikana	1 663,28	1 400,00	1 400,00	1 400,00	1 400,00
1012040214	Aikuistyö	TOIMINTAKATE	10 901,78	14 480,00	17 521,00	14 850,00	14 850,00
1012040214	Aikuistyö	VUOSIKATE	10 901,78	14 480,00	17 521,00	14 850,00	14 850,00
1012040214	Aikuistyö	Sisäiset vyöryserät	472,81	4 154,00	4 988,00	0,00	0,00
1012040214	Aikuistyö	TILIKAUDEN TULOS	11 374,59	18 634,00	22 509,00	14 850,00	14 850,00
1012040214	Aikuistyö	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11 374,59	18 634,00	22 509,00	14 850,00	14 850,00

Tiedotus ja viestintä 216

Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus:

Seurakunnan viestinnän tehtävä on välittää sanoma evankeliumin keskeisestä sisällöstä ymmärrettävästi, yksinkertaisesti ja monipuolisesti eri kanavia käyttäen. Viestintään kuuluu yhtä oleellisesti myös vuorovaikutuksessa oleminen sekä seurakuntalaisten että yhteistyö-kumppaneiden kanssa. Viestintä luo mahdollisuuksia seurakuntalaisille vaikuttaa ja osallistua. Strategian mukaisesti annetaan tietoa myös niistä toiminta- ja juhlahdollisuuksista, joita ei vielä riittävästi tunneta.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2023

Seurakunnan viestintäsuunnitelman mukaisesti Kirkon Kukko ilmestyy 3-4 kertaa vuodessa: ennen adventtia, ennen pääsiäistä ja elokuun puolella välissä. Kesäkuukko voidaan monistaa itsekkin. Seurakunta näkyy sosiaalisessa mediassa aiempaa monipuolisemmin. Korona-aikana aloitettuja videointi ja striimauskäytäntöjä jatketaan ja kehitetään. Striimausta kirkosta jatketaan n. kerran kuussa. Seurakunta viestittää aiempaa enemmän sisällöistä ja jonkin verran vähemmän jatkuvasti toistuvista viikkotapahtumista. Koulutussuunnitelmassa huomioidaan viestinnän kokonaisvaltainen kehittäminen.

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Toimintasuunnitelma vuosille 2024-2025

Viestintäsuunnitelmaa päivitetään ja muokataan saadun kokemuksen pohjalta. Sen toteutuksesta käydään palautekeskustelu, jonka pohjalta viestintää kehitetään edelleen. Seurakunnan näkyvyyttä lisätään monipuolisesti eri medioissa. Yhteistyötä viestinnässä naapuriseurakuntien kanssa lisätään suunnitelmallisesti ja haetaan näkyvyyttä alueen valtamediassa.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Tiedotus ja viestintä 216

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012100216	Tiedotus ja viestintä	Toimintakulut	28 028,93	30 987,00	31 368,00	26 500,00	26 500,00
1012100216	Tiedotus ja viestintä	Palvelujen ostot	28 028,93	26 500,00	26 500,00	26 500,00	26 500,00
1012100216	Tiedotus ja viestintä	Sisäiset vuokratulot		4 487,00	4 868,00		
1012100216	Tiedotus ja viestintä	TOIMINTAKATE	28 028,93	30 987,00	31 368,00	26 500,00	26 500,00
1012100216	Tiedotus ja viestintä	VUOSIKATE	28 028,93	30 987,00	31 368,00	26 500,00	26 500,00
1012100216	Tiedotus ja viestintä	Sisäiset vyörytyserät	6 667,75	9 278,00	8 900,00		
1012100216	Tiedotus ja viestintä	TILIKAUDEN TULOS	34 696,68	40 265,00	40 268,00	26 500,00	26 500,00
1012100216	Tiedotus ja viestintä	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	34 696,68	40 265,00	40 268,00	26 500,00	26 500,00

Musiikkityö 221

Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus:

Seurakunnan työssä myös musiikki julistaa evankeliumin ilosanomaa. Musiikki on läsnä jumalanpalveluksissa, kirkollisissa toimituksissa ja muissa seurakunnan tilaisuuksissa tuoden iloa ja lohtua, sekä luoden yhteyttä ihmisten välille kuulemisen ja yhteisen osallistumisen kautta. Musiikkityön tavoitteena on tuoda hengellinen musiikki lähelle kaikkia ikäryhmiä jumalanpalvelusmusiikin, erilaisten musiikkitapahtumien ja konserttien välityksellä, sekä kasvattaa uusia vapaaehtoisia toimijoita seurakuntatyöhön kuorojen, laulu- ja soitinryhmien kautta.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2023

Jumalanpalvelusten musiikki suunnitellaan toteutettavaksi rikkaasti eri tyylein, kutsu- ja teemakirkoilla, vierailevia muusikoita ja jumalanpalvelusryhmien musiikillisia toimijoita hyväksi käyttäen. Tavoitteena on toteuttaa musiikkiin painottuva messu/ jumalanpalvelus kevät- ja syyskaudella. Kesällä järjestetään lauluiltoja eri puolilla seurakuntaa.

Kuorotoimintaa ylläpidetään tiedottamisen, mainostamisen, henkilökohtaisen kutsumisen, esiintymisen ja projektien kautta.

Paikallisia, sekä muualta tulevia ammatti- ja harrastelijamuusikoita ja musiikkiryhmiä kutsutaan vieraileviksi esiintyjiksi seurakunnan eri tilaisuuksiin.

Kirkon ja seurakuntatalon akustiikka antavat erinomaiset puitteet konserteille. ”Soivan sunnuntain” iltapäiväkonsertit kerran kuukaudessa kevät- ja syyskaudella erilaisin esiintyjien kutsuvat kuulijoita elävän musiikin äärelle. Hankitaan kirkkoon käytetty ja kuuluvampi piano.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024-2025

Musiikkityö tulee näkyväksi seurakunnan musiikkiryhmien ja musiikillisten elämysten kautta. Musiikillista monipuolisuutta seurakunnan tilaisuuksissa tarjotaan ammatti- ja harrastelijamuusikoita

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

hyödyntäen. Kuorotoiminnan jatkuvuutta ylläpidetään kuorotoimintaa uudistaen, ikäryhmien ja kuorotyypin pohjalta.

Talousarvio ja taloussuunnitelma**Musiikki 221**

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012200221	Musiikki	Toimintakulut	61 839,53	59 750,00	63 647,00	40 600,00	40 600,00
1012200221	Musiikki	Henkilöstökulut	32 281,76	31 100,00	31 350,00	31 350,00	31 350,00
1012200221	Musiikki	Palkat ja palkkiot	27 296,58	24 800,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00
1012200221	Musiikki	Henkilösivukulut	6 587,18	6 300,00	6 350,00	6 350,00	6 350,00
1012200221	Musiikki	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1 602,00				
1012200221	Musiikki	Palvelujen ostot	6 337,29	6 000,00	6 800,00	6 800,00	6 800,00
1012200221	Musiikki	Sisäiset vuokratulot	21 332,59	20 320,00	22 047,00		
1012200221	Musiikki	Aineet ja tarvikkeet	757,89	1 200,00	2 300,00	1 300,00	1 300,00
1012200221	Musiikki	Ostot tilikauden aikana	757,89	1 200,00	2 300,00	1 300,00	1 300,00
1012200221	Musiikki	Annetut avustukset	1 130,00	1 130,00	1 150,00	1 150,00	1 150,00
1012200221	Musiikki	TOIMINTAKATE	61 839,53	59 750,00	63 647,00	40 600,00	40 600,00
1012200221	Musiikki	VUOSIKATE	61 839,53	59 750,00	63 647,00	40 600,00	40 600,00
1012200221	Musiikki	Sisäiset vyörytyserät	17 524,75	15 049,00	13 971,00	0,00	0,00
1012200221	Musiikki	TILIKAUDEN TULOS	79 364,28	74 799,00	77 618,00	40 600,00	40 600,00
1012200221	Musiikki	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	79 364,28	74 799,00	77 618,00	40 600,00	40 600,00

Pyhäkoulu 231**Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus:**

Tuemme lasten kristillistä kasvua ja kiinnittymistä kotiseurakuntaan kohtaamalla koko perheen. Pyhäkoulu on kirkon kasteopetusta. Sen tehtävänä on hoitaa lasta siinä yhteisössä, jonka jäseneksi hänet on kastettu. Pyhäkoulussa lapsi kasvaa oman ikäkautensa ja omien edellytystensä mukaisesti seurakunnan yhteyteen, sen jumalanpalveluselämään ja yhteiseen uskoon.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma v. 2023

Seurakunta muistaa onnittelukortein kaikkia seurakuntaan kuuluvia 1-, 2-, 3- ja 4-vuotiaita. Seurakunta kartoittaa erilaisia mahdollisuuksia toteuttaa pyhäkoulua ja kohdata lapsia sekä heidän perheitään. Seurakunta tarjoaa noin 5-10 -vuotiaalle lapsille mahdollisuutta kirjepyhäkouluun. Kirjepyhäkouluun ilmoittautuneet saavat pyhäkoulupostia kotiin noin kuusi kertaa vuodessa. Kirjepyhäkouluun voi hakea myös päiväkerhon eteisestä. Kirje sisältää esimerkiksi hartauden, askartelun ja erilaisia tehtäviä.

Järjestetään kauden aikana parkkipyhäkoulua muutaman kerraniltaisin.

Perhekirkkojen esillä pitäminen ja sinne kutsuminen. Perhekirkkojen sisältöjen kehittäminen helposti lähestyttäväksi ja lapsiystävällisiksi.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024–2025

Kehitämme toimintaa ajankuvan mukaisesti ja tuemme lasten kokonaisvaltaista kehitystä seurakunnan jäsenenä.

Pyhäkoulu 231

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012320231	Pyhäkoulun	Toimintatuotot	-7,77				
1012320231	Pyhäkoulun	Maksutuotot	-7,77				
1012320231	Pyhäkoulun	Toimintakulut	2 663,48	3 076,00	3 359,00	1 450,00	1 450,00
1012320231	Pyhäkoulun	Henkilöstökulut	-16,24				
1012320231	Pyhäkoulun	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-16,24				
1012320231	Pyhäkoulun	Palvelujen ostot	414,04	250,00	400,00	400,00	400,00
1012320231	Pyhäkoulun	Sisäiset vuokratulot	1 813,76	1 676,00	1 909,00		
1012320231	Pyhäkoulun	Aineet ja tarvikkeet	403,20	1 150,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
1012320231	Pyhäkoulun	Ostot tilikauden aikana	403,20	1 150,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
1012320231	Pyhäkoulun	Muut toimintakulut	48,72		50,00	50,00	50,00
1012320231	Pyhäkoulun	TOIMINTAKATE	2 655,71	3 076,00	3 359,00	1 450,00	1 450,00
1012320231	Pyhäkoulun	VUOSIKATE	2 655,71	3 076,00	3 359,00	1 450,00	1 450,00
1012320231	Pyhäkoulun	Sisäiset vyörytyserät	633,61	490,00	487,00		
1012320231	Pyhäkoulun	TILIKAUDEN TULOS	3 289,32	3 566,00	3 846,00	1 450,00	1 450,00
1012320231	Pyhäkoulun	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 289,32	3 566,00	3 846,00	1 450,00	1 450,00

Päiväkerho 232

Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus

Päiväkerhotyössä toimimme perheiden kasvatuskumppanina ja pyrimme tukemaan perheitä heidän erilaisissa elämäntilanteissaan. Päiväkerhotyö pitää yllä ja kannustaa toteuttamaan arjen kristillisyyttä. Teemme yhteistyötä kunnan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kanssa.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma v. 2023

Järjestämme laadukasta päiväkerhotyötä 3-5-vuotiaille lapsille, perheille ja perhepäivähoitajille. Päiväkerhot, kirkko- ja perhemuskariryhmät toteutetaan ilmoittautumisten perusteella. Lisäksi koostuu yksi avoin päiväkerhoryhmä, perhepäivähoitajien kerho, perhepiiri, eskarikerho ja 1-luokkalaisten kerho. (Päiväkerhoja pidetään seurakuntatalolla, Jakkulan nuorisoliitolla ja Jokikylän liikuntasalissa). Jatketaan erityistä tukea tarvitsevien lasten ja heidän vanhempiensa kanssa syksyllä 2022 aloitettavaa kerhotoimintaa. Näissä kaikissa toteutuu henkilökohtainen, ystävällinen, kiireetön ja lämmin ihmisten kohtaaminen. Näin seurakunnasta on mahdollista muodostua hengellinen koti ja yhteisö, johon halutaan kuulua.

Kutsumme päiväkerholaisia, esikoululaisia ja muita lapsia perheineen perhejumalanpalveluksiin, reppu- ja kummikirkkoon, äitienpäivä-, joulun- ja pääsiäisaskarteluiltoihin, 5v.-synttäreille ja muihin tapahtumiin sekä kevätretkille (perheiden retki ja pph:n kerhon retki). Toiminnasta viestitään aktiivisesti läpi kauden mm. sosiaalisessa mediassa, kerhokirjein ja Kirkonkukossa. Isovanhempilapsenlapsileiri järjestetään elokuussa Seura-Rannassa.

Varhaiskasvatussuunnitelman sekä kunnan ja seurakunnan välisen yhteistyösopimuksen sallimissa rajoissa vierailemme esikouluryhmissä, ryhmäperhepäivähoitokodeissa, Oravametsän, Vallinmäen, Veturin ja Hulmin päiväkodeissa sekä perhepäivähoitajien kotona. Kutsumme varhaiskasvatuksen lapsiryhmiä pääsiäis- ja jouluhartauteen kotikirkkoon.

Tarjoamme lastenohjaajan tekemiä kotikäyntejä lapsiperheille.

Lisäämme kasvatustyön yhteistyötä. Yksi lastenohjaaja osallistuu rippikouluun (ainakin yhdelle rippileirille). Lastenohjaajat osallistuvat lastenleireille, kesäkerhoon sekä isovanhempilapsenlapsileirille. Perheleiri järjestetään kesällä 2023.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 - 2025

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Toteutamme monipuolista, laaja-alaista, perheiden tarpeisiin vastaavaa lapsi- ja perhetyötä päiväkerhoissa, perhepiireissä, varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Pidämme lasten näkökulmaa esillä seurakunnan päätöksenteossa, toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Jatkamme ja kehitämme Polku-toimintamallia.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Päiväkerho 232

Tulosyksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012310232	Päiväkerho	Toimintatuotot	-1 499,78	-3 400,00	-3 400,00	-3 400,00	-3 400,00
1012310232	Päiväkerho	Maksutuotot	-1 499,78	-3 400,00	-3 400,00	-3 400,00	-3 400,00
1012310232	Päiväkerho	Toimintakulut	208 080,67	211 727,00	220 893,00	165 750,00	165 750,00
1012310232	Päiväkerho	Henkilöstökulut	134 889,24	141 800,00	144 900,00	140 900,00	140 900,00
1012310232	Päiväkerho	Palkat ja palkkiot	111 015,92	115 700,00	114 100,00	114 100,00	114 100,00
1012310232	Päiväkerho	Henkilösivukulut	26 863,68	26 100,00	30 800,00	26 800,00	26 800,00
1012310232	Päiväkerho	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-2 990,36				
1012310232	Päiväkerho	Palvelujen ostot	13 044,97	10 000,00	10 950,00	10 950,00	10 950,00
1012310232	Päiväkerho	Vuokratulot	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
1012310232	Päiväkerho	Sisäiset vuokratulot	48 872,40	45 177,00	51 143,00		
1012310232	Päiväkerho	Aineet ja tarvikkeet	8 225,33	11 750,00	10 900,00	10 900,00	10 900,00
1012310232	Päiväkerho	Ostot tilikauden aikana	8 225,33	11 750,00	10 900,00	10 900,00	10 900,00
1012310232	Päiväkerho	Muut toimintakulut	48,73				
1012310232	Päiväkerho	TOIMINTAKATE	206 580,89	208 327,00	217 493,00	162 350,00	162 350,00
1012310232	Päiväkerho	VUOSIKATE	206 580,89	208 327,00	217 493,00	162 350,00	162 350,00
1012310232	Päiväkerho	Sisäiset vyörytyserät	63 232,13	58 267,00	55 868,00		
1012310232	Päiväkerho	TILIKAUDEN TULOS	269 813,02	266 594,00	273 361,00	162 350,00	162 350,00
1012310232	Päiväkerho	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	269 813,02	266 594,00	273 361,00	162 350,00	162 350,00

Varhaisnuorisotyö 240

Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus:

Varhaisnuorisotyön tehtävänä on tukea tyttöjen ja poikien kokonaisvaltaista kasvua ja seurakuntalaisuutta omalle ikäkaudelle sopivalla tavalla. Seurakunta tarjoaa toimintaa, jossa lapsi voi kokea onnistumisia, oppia uusia asioita ja tuntea olevansa osa seurakuntaa. Lapselle tarjotaan mahdollisuutta hiljentymiseen ja Jumalan kohtaamiseen.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma v. 2023

1. Kehitetään Polku-toimintamallia niin, että jokaisella ikäkaudella olisi seurakunnassa tarjolla mielekästä toimintaa. Erityisesti kiinnitetään huomiota siirtymävaiheisiin: koulun aloitus, 10-vuotiaat ja yläkouluun siirtyminen.

Viikoittain kokoontuvia kerhoja pidetään 1-6-luokkalaisille. Torstaisin tuokioillat. 57-toimintaa kehitetään 5-7-luokkalaisille. 7-luokkalaisille järjestetään apparikoulutusta. Kerhoja pitävät pääasiassa rippikoulun käyneet nuoret. Heille järjestetään kerhonojajaajakoulutus ja tammikuussa osallistutaan hiippakunnalliseen kerhonojajaajapäivään.

Uusia ykkösluokkalaisia kutsutaan mukaan toimintaan Reppukirkko-kutsun yhteydessä. Ykkösluokkalaiset kutsutaan tutustumaan kirkkoon ”viidellä aistilla” -teemalla.

Alkuvuodesta lähetetään 10-vuotiaille onnittelu- ja kutsukirje esim. perhekirkkoon tai vastaavaan tilaisuuteen. Keväällä kympeille järjestetään kymppirastit. Koulujen kanssa järjestetään yhteistyössä kymppisynttärät loka-marraskuun aikana.

Uusille 7-luokkalaisille lähetetään elokuussa kirje/kortti ja kutsu toimintaan.

Big Night -iltoja pidetään neljä kertaa vuoden aikana ja Yö kirkossa -tapahtuma vuoden loppupuolella. Leirejä pidetään neljä: talvella lumileiri Saukkorannassa ja kesällä isojen tyttöjen -leiri, pienten tyttöjen -leiri ja poikaleiri. Syksyllä mahdollisesti leiri- tai retkipäivä.

2. Varhaisnuorisotyön perhetoimintaa kehitetään polku-toimintamalliin liittyen.

Toiminnasta tiedottamista parannetaan koululaisten toimintatiedotteiden ja some-kanavien kautta. Perheitä kutsutaan erityisesti perhekirkkoihin.

Jatketaan lapsi-aikuinen toiminnan kehittämistä. Järjestetään erilaisia tapahtumia, joihin lapsi ja aikuinen voivat osallistua yhdessä. Järjestetään perheiden yökirkko. Joulukuussa kuusenhakuretki yhteistyössä diakoniatyön kanssa.

3. Mahdollistetaan lasten ja perheiden hengellistä kasvua ja rukouselämän vahvistumista.

Tuetaan kerhonohjaajia kerhojen hartauselämän toteuttamisessa ja tuotetaan heille materiaalia. Erityisenä teemana lähetystyö ja seurakunnan nimikkokohteisiin tutustuminen.

Kutsutaan perheitä perhekirkkoihin. Kehitetään messu- ja ehtoolliskasvatusta.

Suunnitellaan yhdessä koko kasvatuksen tiimin kanssa kahdesti vuodessa toteutettavaa erityisjumalanpalvelusta perheille.

4. Tehdään yhteistyötä kunnan ja paikallisten toimijoiden kanssa.

Kouluyhteistyötä jatketaan ja kehitetään. Päivänavaukset, pääsiäishartaudet/-kirkko ja koulukirkot kaikille ikäluokille. 1-2-luokkalaisia kutsutaan tutustumaan kirkkoon viidellä aistilla, 3-4-luokkalaisille luontopäivät, 6-luokkalaisten ryhmätyöpäivä keväällä yhdessä koulu- ja nuorisotoimen kanssa, samoin 7-luokkalaisten ryhmätyöt elokuussa. Ollaan valmiit muuhunkin yhteistyöhön koulun toiveiden mukaan.

Etsitään yhteistyömahdollisuuksia muiden paikallisten toimijoiden kanssa.

5. Kiinnitetään huomiota ympäristökasvatukseen.

Opetetaan lapsia kierrättämään kerhoissa, leireillä ja kaikessa toiminnassa. Käytetään esimerkiksi askarteluihin mahdollisimman paljon kierrätysmateriaalia. Kerhotiloihin suunnitellaan toimiva kierrätysmahdollisuus.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024–2025

Kehitetään Polku-toimintamallia edelleen. Toimintaa tarkastellaan kansainvälisyys- ja lähetyskasvatuksen, liikunnan sekä kestävä kehityksen näkökulmista. Toteutetaan messu- ja ehtoolliskasvatusta.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Varhaisnuorisotyö 240

Tulosyksikkö		Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Toimintatuotot	-1 895,09	-3 300,00	-2 500,00	-2 500,00
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Maksutuotot	-1 895,09	-3 300,00	-2 500,00	-2 500,00
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Toimintakulut	81 593,96	98 248,00	97 109,00	66 030,00
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Henkilöstökulut	39 503,38	42 740,00	40 800,00	40 800,00
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Palkat ja palkkiot	32 603,34	35 600,00	34 000,00	34 000,00
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Henkilösivukulut	7 096,13	7 140,00	6 800,00	6 800,00
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-196,09			
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Palvelujen ostot	6 694,61	18 150,00	18 530,00	18 530,00
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Sisäiset vuokratkulut	29 691,68	30 908,00	31 079,00	
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Aineet ja tarvikkeet	5 655,57	6 200,00	6 600,00	6 600,00
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Ostot tilikauden aikana	5 655,57	6 200,00	6 600,00	6 600,00
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Muut toimintakulut	48,72	250,00	100,00	100,00
1012330240	Varhaisnuorisotyö	TOIMINTAKATE	79 698,87	94 948,00	94 609,00	63 530,00
1012330240	Varhaisnuorisotyö	VUOSIKATE	79 698,87	94 948,00	94 609,00	63 530,00
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Sisäiset vyörytyserät	23 026,60	22 543,00	21 336,00	
1012330240	Varhaisnuorisotyö	TILIKAUDEN TULOS	102 725,47	117 491,00	115 945,00	63 530,00
1012330240	Varhaisnuorisotyö	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	102 725,47	117 491,00	115 945,00	63 530,00

Nuorisotyö 242

Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus:

Haluamme kutsua nuoria Jumalan yhteyteen, rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Pyrimme Polku-toimintamallia hyödyntämällä tarjoamaan eri ikäluokille juuri heille suunnattua toimintaa. Erityisesti nuorisotyössä otamme huomioon elämän siirtymävaiheet. Näitä on esimerkiksi siirtyminen yläkouluun, toisen asteen koulutukseen sekä korkeakouluun. Nuoria kasvatetaan heille luontevaan hengellisen elämän hoitamiseen ja kristillisiin arvoihin, kuten lähimmäisen rakkautteen ja luomakunnan varjeluun.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma v. 2023

- Tarjoamme nuorille yhteistä aikaa ja toimintaa** nuorteniltojen ja messujen muodossa. Järjestämme nuorille rostavikunnallisen kevätretken sekä retken syksyllä sopivaan tilaisuuteen, kuten Maata Näkyvissä -tapahtumaan. Kehitämme toimintaa nuorille aikuisille niin, että myös toisen asteen opiskelijat ja sitä vanhemmat kokevat toiminnan mielekkääksi ja haluavat olla siinä mukana. Kaiken toiminnan tulee olla avointa ja kutsuvaa ulospäin, että kuka tahansa uskaltaa tulla toimintaan mukaan.
- Järjestämme isokoulutusta**, jonka aikana nuori osallistuu ja toimii aktiivisena seurakunnan jäsenenä. Koulutuksen myötä hän tuntee seurakuntaa ja sen toimintaa paremmin ja perehtyy rippikoulua syvemmin hengellisen elämän hoitamiseen ja seurakunnan arvoihin. Koulutus muodostuu kolmesta osiosta:
  - Opetustuokiot- ja leirit (syksyllä Seura-rannassa, Talvella Saukkorannassa ja keväällä Seura-rannassa);
  - Nuorteniltojen ja iltamessujen suunnittelu ja toteutus;
  - Osallistuminen seurakunnan eri työmuotojen toimintaan oman valintansa mukaan.
 Tarjoamme toisen vuoden isokoulutukseen kuuluvaa Nuisku-kurssia myös muille saman ikäisille nuorille.
- Kehitämme nuorten vaikuttajaryhmää.** Nuoria tulee kuulla heitä koskevissa asioissa, ja mitä aikaisemmin he oppivat olemaan mukana ja puolustamaan heille tärkeitä asioita, sitä enemmän se madaltaa kynnystä olla mukana päätöksenteossa myös aikuisena.
- Jatkamme ja kehitämme yhteistyötä** lukion ja yläkoulun kanssa, vierailujen ja 7-ryhmytysten muodossa.

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

5. **Osallistumme ja toteutamme ajankohtaista projektiluonteista toimintaa** yhteistyössä lähiseurakuntien, kunnan nuorisotoimen, -liikuntatoimen sekä koulun kanssa, esimerkiksi kerhotoimintaa yläkoululle.
6. **Huomioimme isonia ja muita toiminnassa mukana olleita** esimerkiksi yhteisellä kiitos-ateriailla ja valmistuessa pienellä muistamisella.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024–2025

Kehitämme toimintaa ajankuvan mukaisesti esimerkiksi projektiluontoisella toiminnalla. Pyrimme jatkamaan yhteistyötä kunnan, liikuntatoimen ja koulujen kanssa. Kohtaamme rippikoulun ja isoskoulutuksen käyneitä nuoria useasti vuoden aikana.

Talousarvio ja taloussuunnitelma**Nuorisotyö 242**

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012360242	Nuorisotyö	Toimintatuotot	-195,11	-1 850,00	-1 500,00	-1 500,00	-1 500,00
1012360242	Nuorisotyö	Maksutuotot	-195,11	-1 850,00	-1 500,00	-1 500,00	-1 500,00
1012360242	Nuorisotyö	Toimintakulut	59 700,49	71 340,00	65 794,00	49 620,00	49 620,00
1012360242	Nuorisotyö	Henkilöstökulut	35 942,71	34 170,00	34 500,00	34 500,00	34 500,00
1012360242	Nuorisotyö	Palkat ja palkkiot	29 044,04	27 400,00	27 600,00	27 600,00	27 600,00
1012360242	Nuorisotyö	Henkilösivukulut	7 094,02	6 770,00	6 900,00	6 900,00	6 900,00
1012360242	Nuorisotyö	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-195,35				
1012360242	Nuorisotyö	Palvelujen ostot	6 409,05	16 900,00	10 570,00	10 570,00	10 570,00
1012360242	Nuorisotyö	Sisäiset vuokratkulut	15 236,01	14 920,00	16 174,00		
1012360242	Nuorisotyö	Aineet ja tarvikkeet	2 064,00	5 350,00	4 550,00	4 550,00	4 550,00
1012360242	Nuorisotyö	Ostot tilikauden aikana	2 064,00	5 350,00	4 550,00	4 550,00	4 550,00
1012360242	Nuorisotyö	Muut toimintakulut	48,72				
1012360242	Nuorisotyö	TOIMINTAKATE	59 505,38	69 490,00	64 294,00	48 120,00	48 120,00
1012360242	Nuorisotyö	VUOSIKATE	59 505,38	69 490,00	64 294,00	48 120,00	48 120,00
1012360242	Nuorisotyö	Sisäiset vyörytyserät	17 405,81	20 555,00	16 161,00		
1012360242	Nuorisotyö	TILIKAUDEN TULOS	76 911,19	90 045,00	80 455,00	48 120,00	48 120,00
1012360242	Nuorisotyö	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	76 911,19	90 045,00	80 455,00	48 120,00	48 120,00

Rippikoulu 244**Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus**

Rippikoulu on evankelisluterilaisen kirkon kaste- ja ehtoollisopetusta. Rippikoulussa pohditaan omaa suhdetta kristinuskoon ja elämän tärkeitä kysymyksiä ja taitekohtia. Rippikoulun kesto on noin puoli vuotta eli 80 opetustuntia. Se päättyy konfirmaatioon, jossa nuoret tunnustavat kristillisen uskonsa seurakunnan läsnä ollessa. Konfirmaation jälkeen nuorella on oikeus toimia kummin tehtävissä, hän voi käydä itsenäisesti ehtoollisella, hän saa aikuisena kirkollisen avioliittoon vihkimisen, ja hän voi asettua ehdolle seurakuntavaaleissa. Rippikoulun tavoitteena on rakentaa elävää seurakuntayhteyttä ja suhdetta Kristukseen. Periaatteet rippikoulun kehittämiseen nousevat Suuri ihme -rippikoulusuunnitelman (2017), seurakunnan strategian sekä kokonaiskirkon Polku-toimintamallin pohjalta.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma 2023

Vuonna 2008 syntyneiden seurakuntaan kuuluvien nuorten määrä on 110. Laihian seurakunta tarjoaa vuonna 2023 5 leirimuotoista ja 1 päiväopetuksen vaihtoehdon suorittaa rippikoulu. Leireistä

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

yksi toteutetaan talvi/kevätkaudella ulkopuolisessa leirikeskuksessa ja neljä kesällä Laihian seurakunnan Seura-Rannassa. Päivärippikoulun tavoitteena palvella erityisesti niitä nuoria, joille leirimuotoiseen rippikouluun osallistuminen on haasteellista tai mahdotonta. Erityistä tukea tarvitsevien alueellinen rippikoululeiri järjestetään 18.-22.6.2023 Vaasan Alskathemmetistä (konfirmaatio 23.6.). Mikäli laihialaisia nuoria ilmoittautuu erityisrippikouluun, osallistuu myös seurakunnan diakoniatyöntekijä leirille.

Vaikka kiivain korona-aika näyttää olevan takanapäin, tarvittaessa aiempien vuosien tapaan ollaan valmiita muutoksiin ja erityisjärjestelyihin. On huomioitava, että rippikoulun vuonna 2023 käyvä ikäluokka on elänyt pandemia-aikaa viidennen luokkansa kevästä lähtien, joten nuorten kokemus yhteisestä kokoavasta toiminnasta saattaa olla ohut.

Puolivuotiseen rippikouluun kuuluu intensiivijakson lisäksi ennakkopakso, jossa tutustutaan kotiseurakuntaan ja omaan rippikouluryhmään. Osallistumisista pidetään kirjaa, osa tapaamisista on yhteisiä koko rippikouluikäluokalle, osa on oman ryhmän tapaamisia ja osa itsenäisiä. Ennakkopakson aikana ryhmät saavat jumalanpalvelusopetusta, kanttorilta urkuopetusta, ja rippikoululaiset osallistuvat ryhmänä messuun ja perjantain iltamessun toteuttamiseen. Nuoret käyvät itsenäisesti nuortenilloissa.

Koko ikäluokalle järjestettäviä yhteisiä tapahtumia ovat konsertti sekä kansainvälisyyspäivä, jossa tutustutaan lähetystyöhön ja kansainväliseen diakoniaan.

Muualle rippikouluun menevät tutustuvat seurakuntaan itsenäisesti, ja keräävät merkintöjä ripariin.

Rippikoulun ennakkopakson aikana järjestetään vanhempainillat, sekä tarjotaan mahdollisuutta omaan tapaamiseen. Myös vanhempia kutsutaan osallistumaan esimerkiksi nuorten valmistelemaan jumalanpalvelukseen. Päivärippikouluun tulevien nuorten perheiden kohtaamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Rippikoulut 2023 Laihian seurakunnassa Ryhmä	Paikka	Leirijankohta	Konfirmaatio
Talvileiri	Ulkopuolinen leirikeskus	1.-5.3. sekä 6.-9.4.2023	16.4.2023
Päivärippikoulu	Seurakuntatalo, Laihia	6.-15.6.2023	17.6.2023
Seura-Ranta I	Seura-Ranta, Vöyri	9.-16.6.2023	18.6.2023
Seura-Ranta II	Seura-Ranta, Vöyri	27.6.-4.7.2023	9.7.2023
Seura-Ranta III	Seura-Ranta, Vöyri	17.-24.7.2023	30.7.2023
Seura-Ranta IV	Seura-Ranta, Vöyri	26.7.-2.8.2023	6.8.2023

Nykyiset resurssit (toimitilat ja työntekijät)

Ennakkotunteihin ja -tehtäviin on käytettävissä toimitilat seurakuntatalolla sekä kirkkosali. Kesän leirit pidetään Laihian omassa leirikeskuksessa, Seura-Rannassa. Rippikoulutyöhön on varattu kolme pappia, yksi lastenohjaaja ja kaksi nuorisotyönohjaajaa, sekä mahdollinen kesätyöntekijä tai

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

kesätyöntekijät. Opetusta etukäteis- ja/tai intensiivijaksoilla antavat myös kanttori, kaksi diakonia-työntekijää ja suntio. Intensiivijaksoilla on käytettävissä koulutuksen käyneitä isosia. Leireille palkataan yli 18-vuotias leiri-isäntä, joka toimii myös yövalvojana.

Tarve muutoksiin

Seura-Ranta on pidetty ja pääosin toimiva leirikeskus. Tiloihin ja ympäristöön tehdyistä parannuksista huolimatta varsinkin wc- ja peseytymistilat tarvitsevat kipeästi laajempaa kunnostusta. Sani-teetitilat ovat alimitoitettut leirikeskuksen ollessa käytössä täydellä kapasiteetilla. Saunarakennuksen kuuma vesipata on vaarallinen, ja peseytyminen vaatii aina työntekijän läsnäolon. Myös rakennusten sisäilma saattaa aiheuttaa joillakin rippikoululaisilla oireilua.

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023

1. Panostetaan nuorten osallisuuteen ja mahdollisuuteen vaikuttaa. Esimerkiksi rippikoulun intensiivijakson suunnittelussa kuullaan nuoria, ja annetaan heidän vaikuttaa rippikoulun sisältöihin ja toteutustapoihin. Konfirmaatio suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä nuorten kanssa.
2. Jatketaan jumalanpalvelus- ja rukouselämän vahvistamista läpi rippikoulun. Rippikoulun hartauselämä on monipuolista ja tarjoaa nuorille erilaisia tapoja hiljenemiseen ja hartauteen niin, että nuori saa kokea turvallisuutta, toivoa ja pyhän läsnäoloa, ja hänellä on mahdollisuus kasvaa hengellisesti.
3. Huomioidaan perheet. Kutsutaan kotiväki yhdessä nuoren kanssa aloitusmessuun ja esimerkiksi nuorten valmistelemaan jumalanpalvelukseen. Tarjotaan mahdollisuus keskusteluun esimerkiksi vanhempainilloissa.
4. Kiinnitetään erityinen huomio nuorten kutsumiseen toimintaan mukaan myös rippikoulun jälkeen.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024–2025

Vuosina 2024 ja 2025 rippikouluun tulevat ikäluokat ovat suurempia (n. 120 nuorta). Pohditaan, onko tarvetta tarjota vielä erilaisia tapoja suorittaa rippikoulu. Nuorten mukaan kutsuminen ja rohkaisu ovat tärkeitä pandemia-ajan jälkeen. Nuorten kasvava huoli tulevaisuudesta tulee ottaa huomioon myös rippikoulussa.

Talousarvio ja taloussuunnitelma**Rippikoulu 244**

Tulosyksikkö		Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012350244	Rippikoulu	Toimintatuotot	-6 423,96	-6 800,00	-6 800,00	-6 800,00
1012350244	Rippikoulu	Maksutuotot	-6 423,96	-6 800,00	-6 800,00	-6 800,00
1012350244	Rippikoulu	Toimintakulut	83 480,82	85 405,00	97 387,00	70 920,00
1012350244	Rippikoulu	Henkilöstökulut	42 046,34	37 400,00	41 900,00	41 900,00
1012350244	Rippikoulu	Palkat ja palkkiot	34 298,59	29 600,00	34 000,00	34 000,00
1012350244	Rippikoulu	Henkilösivukulut	7 948,89	7 800,00	7 900,00	7 900,00
1012350244	Rippikoulu	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-201,14			
1012350244	Rippikoulu	Palvelujen ostot	5 110,14	9 300,00	17 370,00	17 370,00
1012350244	Rippikoulu	Sisäiset vuokratulot	26 149,78	27 555,00	26 467,00	
1012350244	Rippikoulu	Aineet ja tarvikkeet	10 125,84	11 150,00	11 650,00	11 650,00
1012350244	Rippikoulu	Ostot tilikauden aikana	10 125,84	11 150,00	11 650,00	11 650,00
1012350244	Rippikoulu	Muut toimintakulut	48,72			
1012350244	Rippikoulu	TOIMINTAKATE	77 056,86	78 605,00	90 587,00	64 120,00
1012350244	Rippikoulu	VUOSIKATE	77 056,86	78 605,00	90 587,00	64 120,00
1012350244	Rippikoulu	Sisäiset vyörytyserät	23 648,26	22 170,00	21 535,00	
1012350244	Rippikoulu	TILIKAUDEN TULOS	100 705,12	100 775,00	112 122,00	64 120,00
1012350244	Rippikoulu	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	100 705,12	100 775,00	112 122,00	64 120,00

Partio 245

Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus

Partiotyö on toimintaa, jossa lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus kunkin yksilöllisten ominaisuuksien

Partio 245

Työalan tehtävä ja toiminta-ajatus

Partiokasvatuksen päämääränä on kasvattaa persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoisia, vastuuntuntoisia, aktiivisia sekä itsenäisesti ajattelevia paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen yhteisön jäseniä. Partiossa opitaan taitoja, tietoja, asenteita ja arvoja, jotka auttavat elämän eri osa-alueilla. (Partion peruskirja.) Partiokasvatukseen kuuluu myös oman uskon tai muun katsomuksen etsiminen ja myönteinen suhde hengellisyyteen. Laihian eräpojat ja – tytöt -lippukunnan uskontokasvatus perustuu evankelisluterilaiseen kirkon oppeihin. Jokaisen ikäkauden aktiviteeteissa on mahdollisuus tutustua kotiseurakuntaan. Partiolupauksen antaminen itsenäisyyspäivän jumalanpalveluksessa on merkki siitä, että partiolainen pyrkii omasta tahdostaan sitoutumaan partion arvoihin.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma v. 2023

1. Tarjotaan laadukasta, mielenkiintoista ja kullekin ikäryhmälle sopivaa partiotoimintaa polku-toimintamallin mukaisesti.

Ryhmät toimivat Suomen partiolaisten ikäkausiohjelmien mukaan. Järjestetään lippukunnan yhteisiä tilaisuuksia: Muistelemispäivän juhla, partioviikolla lippukunnan järjestämää toimintaa, syksyllä toimintakauden aloitus Partiopuuska, syksyn päivävaellus ja itsenäisyyspäivän puurojuhla. Osallistutaan Vaasan seudun partiolaisten kesäleiri Morille. Huolehditaan johtaja-huollosta ja rekrytoidaan uusia vetäjiä, jotta toiminta olisi mahdollista esimerkiksi järjestämällä avoimia iltatee-hetkiä. Kiinnitetään erityistä huomiota nuorten kasvattamisessa johtajuuteen esimerkiksi antamalla heille sopivan kokoisia vastuutehtäviä. Pyritään siihen, että aikuiset toimivat pääasiassa nuorten tukena toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

2. Toteutetaan partion katsomuskasvatusta.

Osallistutaan lippukuntana vähintään kahteen jumalanpalvelukseen: partioviikon kirkkopyhän nuotiokirkko ja itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus, jonka yhteydessä myös annetaan partiolupaus. Partiolaiset ovat myös toteuttamassa näitä jumalanpalveluksia.

Rohkaistaan ryhmänvetäjiä hiljentymispussin käyttöön.

Toteutetaan kullekin ikäkaudelle suunnitellut tapahtumat/projektit, esimerkiksi kirkkoseikkailu.

3. Kehitetään yhteistyötä muiden lippukuntien kanssa.

Järjestetään naapurilippukuntien kanssa yhdessä pienimuotoisia tapahtumia esimerkiksi eri ikäkausille. Osallistutaan piirin toimintaan.

4. Toiminnassa kiinnitetään huomiota ympäristö- ja ilmastoasioihin.

Toteutetaan lippukunnassa Sanoista tekoihin -ohjelmapainotusta suunnittelemalla ja toteuttamalla lippukunnan yhteinen ympäristöprojekti.

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Toimintasuunnitelma vuosille 2024–2025

Laihian Eräpoikien ja –tyttöjen tavoitteena tulevina vuosina on mahdollistaa partiopolun jatkuminen Laihialla aina ekaluokkalaisesta sudenpennusta aikuisikään saakka ja säilyttää toiminta partiomaisena. Osallistutaan Pohjanmaan piirin piirileirille 2024.

Talousarvio ja taloussuunnitelma**Partio 245**

Tulosyksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1012340245	Partio	Toimintatuotot	-112,50	-1 100,00	-1 100,00	-1 100,00	-1 100,00
1012340245	Partio	Myyntituotot	-112,50				
1012340245	Partio	Maksutuotot		-1 100,00	-1 100,00	-1 100,00	-1 100,00
1012340245	Partio	Toimintakulut	9 323,15	10 978,00	10 426,00	4 800,00	4 800,00
1012340245	Partio	Palvelujen ostot	388,85	2 030,00	2 400,00	2 400,00	2 400,00
1012340245	Partio	Sisäiset vuokratulot	4 958,00	6 468,00	5 626,00		
1012340245	Partio	Aineet ja tarvikkeet	3 976,30	2 480,00	2 400,00	2 400,00	2 400,00
1012340245	Partio	Ostot tilikauden aikana	3 976,30	2 480,00	2 400,00	2 400,00	2 400,00
1012340245	Partio	TOIMINTAKATE	9 210,65	9 878,00	9 326,00	3 700,00	3 700,00
1012340245	Partio	VUOSIKATE	9 210,65	9 878,00	9 326,00	3 700,00	3 700,00
1012340245	Partio	Sisäiset vyörytyserät	2 217,87	1 532,00	1 242,00		
1012340245	Partio	TILIKAUDEN TULOS	11 428,52	11 410,00	10 568,00	3 700,00	3 700,00
1012340245	Partio	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11 428,52	11 410,00	10 568,00	3 700,00	3 700,00

HAUTAUSTOIMI

Hautausmaa 401

Tehtävä ja toiminta-ajatus

Kirkkolain 17 luvussa on määräykset hautaustoimesta. Lakia uudistettiin 01.01.2004 alkaen. Hautausmaan perustamisesta, laajentamisesta ja lakkauttamisesta päättää kirkkovaltuusto ja päätös alistetaan kirkkohallituksen vahvistettavaksi. Hautausmaa voi olla myös uurnalehto tai muistolehto. Seurakunnan on osoitettava myös tunnustukseton hautaus-alue, joka voi olla toisen seurakunnan kanssa yhteinen. Hautaoikeus Laihialla luovutetaan uusiin paikkoihin joko 25 tai 50 vuodeksi. Kuoleman tapauksen yhteydessä luovutetaan kaksi hautasijaa, jotka ovat päällekkäin. Mikäli osoitetaan, että perheessä on muitakin hautapaikan tarvitsijoita, voidaan luovuttaa maksua vastaa kaksi muuta päällekkäin olevaa hautasijaa. Hautapaikkaoikeutta voidaan jatkaa, mikäli omaisia on ja sen hoitamista jatketaan. Tuhkauurnat sijoitetaan sukuhautoihin tai kirkkopihalla sijaitsevaan muistolehtoon.

Haudan hoito on hautapaikan haltijan vastuulla. Nykyisen käytännön mukaan seurakunta leikkaa nurmikon kaikkialta, mihin koneella pääsee. Mikäli omaiset haluavat jättää haudan hoidon seurakunnalle, on mahdollista tehdä hoitosopimus 1 - 10 vuodeksi. Maksu tapahtuu etukäteen. Kertyneistä maksuista on muodostettu hautainhoitorahasto, josta pidetään erillistä kirjanpitoa.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Hautasijoja luovutetaan osastolta X ohjesäännön mukaisin määräyksin. Vanhoja sukuhautoja käytetään. Hautojen kuulutusmenettely on alkanut ja kuulutusmenettelyn ensimmäinen kierros umpeutuu syksyllä 2023. Tällöin nähdään, paljonko vanhoja hautoja on kuulutettu hoitamattomiksi ja on palautumassa takaisin seurakunnalle. Kerrotaan omaisille muistolehtoon hautaamisen mahdollisuudesta. Perustetaan Kiimakankaan hautausmaalle pelkästään uurnille soveltuva alue. Pidetään esillä muistopaasiin nimen kaiverrusmahdollisuutta myös vanhoja sukuhautoja seurakunnalle takaisin luovutettaessa. Muistopaasiin voidaan kirjata myös niiden vainajien osalta nimi-, syntymä- ja kuolintiedot, joiden tuhka sirotellaan muualle. Päivitetään hautausmaiden käyttösuunnitelmat ja ohjesäännöt. Kiinnitetään huomiota hautarauhan säilymiseen. Uusi hautausmaanhoitaja aloittaa virassaan alkuvuodesta 2023. Hautausmaanhoitajan lisäksi hautausmaalla työskentelee kesäkaudella 3-4 vakiuista työntekijää, sekä 4 opiskelijaa kerrallaan. Opiskelijoiden työsuhteet ovat yleensä kahden viikon mittaisia. Kiinnitetään huomiota työskentelyssä työturvallisuuteen. Kunnan tarpeen mukaan otetaan hautausmaalle kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia henkilöitä saamaan positiivisia kokemuksia työelämästä. Panostetaan hautausmaan hyvään hoitoon ja kohdataan hautausmaalla käyvät ihmiset arvokkaasti. Koulutetaan työntekijöitä vastaamaan seurakuntalaisten ongelmallisiin kysymyksiin liittyen hautaustoimeen.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Jatketaan vanhojen sukuhautojen käyttösuositusta. Aloitetaan systemaattinen prosessi vanhojen, seurakunnalle palautuneiden hautapaikkojen uudelleen käyttöön.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Hautausmaa401

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
101404041	Hautausmaa	Toimintatuotot	-35 460,00	-35 700,00	-36 200,00	-36 200,00	-36 200,00
101404041	Hautausmaa	Maksutuotot	-29 460,00	-35 700,00	-36 200,00	-36 200,00	-36 200,00
101404041	Hautausmaa	Tuet ja avustukset	-6 000,00				
101404041	Hautausmaa	Toimintakulut	160 402,42	147 813,00	149 619,00	145 100,00	145 100,00
101404041	Hautausmaa	Henkilöstökulut	91 325,25	94 400,00	95 100,00	95 100,00	95 100,00
101404041	Hautausmaa	Palkat ja palkkiot	78 728,80	78 500,00	79 000,00	79 000,00	79 000,00
101404041	Hautausmaa	Henkilösivukulut	13 218,30	15 900,00	16 100,00	16 100,00	16 100,00
101404041	Hautausmaa	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-621,85				
101404041	Hautausmaa	Palvelujen ostot	52 916,07	39 924,00	41 200,00	41 200,00	41 200,00
101404041	Hautausmaa	Sisäiset vuokratulut	4 204,92	4 459,00	4 519,00		
101404041	Hautausmaa	Aineet ja tarvikkeet	11 359,65	8 800,00	8 800,00	8 800,00	8 800,00
101404041	Hautausmaa	Ostot tilikauden aikana	11 359,65	8 800,00	8 800,00	8 800,00	8 800,00
101404041	Hautausmaa	Muut toimintakulut	596,53	230,00			
101404041	Hautausmaa	TOIMINTAKATE	124 942,42	112 113,00	113 419,00	108 900,00	108 900,00
101404041	Hautausmaa	VUOSIKATE	124 942,42	112 113,00	113 419,00	108 900,00	108 900,00
101404041	Hautausmaa	Poistot ja arvonalentumiset	3 036,23	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
101404041	Hautausmaa	Suunnitelman mukaiset poistot	3 036,23	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
101404041	Hautausmaa	Sisäiset vyöryserät	47 864,49	36 674,00	37 581,00		
101404041	Hautausmaa	TILIKAUDEN TULOS	175 843,14	151 787,00	154 000,00	111 900,00	111 900,00
101404041	Hautausmaa	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	175 843,14	151 787,00	154 000,00	111 900,00	111 900,00

KIINTEISTÖTOIMI

Seurakunnan kiinteistöstrategia on päivitetty vuonna 2017 ja tullaan päivittämään alkavan valtuustokauden aikana. Kiinteistöstrategiassa on arvioitu seurakunnan eri kiinteistöjen kunnostustarpeet pidemmällä tähtäimellä. Strategiassa otetaan kantaa myös mahdollisiin kiinteistöjen myynteihin/ostoihin. Kiinteistöstrategian laatii talouspäällikkö yhteistyössä kiinteän ja irtaimen omaisuuden toimikunnan kanssa.

Kirkko 501

Tehtävä ja toiminta-ajatus

Kirkon tehtävänä on toimia jumalanpalvelusten ja monien kirkollisten toimitusten sekä musiikkitahtumien pitopaikkana, joten sen merkitys seurakunnan elämän keskuspaikkana on suuri. Kirkko toimii myös seurakunnan ulkoisena tunnusmerkkinä, sillä monet seurakunnat tunnetaan nimenomaan kirkoistaan.

Vuonna 1805 rakennettua kirkkoa on peruskorjattu vuonna 1913, jolloin tapuliosaa korotettiin, sakasti purettiin ja tehtiin se kirkkosalin sisään sekä erotettiin sivuristeiltä osat väliseinällä. Samalla kerralla uusittiin penkit ja laitettiin lämmityskamiinat siihen asti kylmänä olleeseen kirkkoon ja asennettiin sisäikkunat.

Seuraava peruskorjaus tehtiin vuonna 1955, jolloin maalaustöiden ja alttaritaulun vaihdon lisäksi asennettiin sähkölämmitys. Kuparipeltikate asennettiin vuonna 1978. Vuonna 2003 suoritettiin sisämaalaukset ja joitakin rakenteellisia muutoksia ja vuonna 2004 maalattiin kirkko ulkoa ja asennettiin uudet urut. Kirkon yläpohjaan laitettiin vuonna 2015 kerros selluvillaa lisälämmöneristeeksi. Kesällä 2020 kirkon sähköpääkeskus uusittiin ajantasaiseksi. Kesällä 2020 kirkon lämmitysjärjestelmä uusittiin kaukolämpöön ja suorasta sähkölämmityksestä luovuttiin. Kirkkoon asennettiin putkisto ja uudet patterit, joissa kiertää glykoli.

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Kesäaikoina kirkko toimii tiekirkkona, ja tiekirkon oppaana toimii suntio oman työnsä ohella, palkattu opas tai muu tehtävään määrätty henkilö.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Jatketaan kirkossa tehtävän mukaisia toimintoja. Seurataan kirkon lämmitysjärjestelmämuutoksen tuomia vaikutuksia kirkon käyttökustannuksiin ja optimoidaan lämmityksen taso. Tähän liittyen kylmimpinä talvikuukausina siirretään toiminnot kirkosta seurakuntatalolle ja saadaan näin kustannussäästöjä. Ryhdytään suunnittelemaan kirkon ulkomaalausta. Kirkossa tehtäviin toimenpiteisiin hyödynnetään Kirkkometsän varoja.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Jatketaan kirkon normaaleja toimintoja. Suoritetaan kirkon ulkoasun uudelleen maalaus.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Tulosyksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1015020501	Kirkot	Toimintatuotot	-102 871,06	-96 450,00	-103 540,00		
1015020501	Kirkot	Vuokratuotot	-427,40				
1015020501	Kirkot	Sisäiset tuotot	-102 443,66	-96 450,00	-103 540,00		
1015020501	Kirkot	Toimintakulut	81 645,30	69 450,00	73 170,00	73 170,00	73 170,00
1015020501	Kirkot	Henkilöstökulut	25 599,71	18 900,00	16 800,00	16 800,00	16 800,00
1015020501	Kirkot	Palkat ja palkkiot	21 771,09	18 000,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00
1015020501	Kirkot	Henkilösivukulut	4 261,96	900,00	800,00	800,00	800,00
1015020501	Kirkot	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-433,34				
1015020501	Kirkot	Palvelujen ostot	25 079,12	28 300,00	26 400,00	26 400,00	26 400,00
1015020501	Kirkot	Aineet ja tarvikkeet	26 662,91	18 050,00	25 770,00	25 770,00	25 770,00
1015020501	Kirkot	Ostot tilikauden aikana	26 662,91	18 050,00	25 770,00	25 770,00	25 770,00
1015020501	Kirkot	Muut toimintakulut	4 303,56	4 200,00	4 200,00	4 200,00	4 200,00
1015020501	Kirkot	TOIMINTAKATE	-21 225,76	-27 000,00	-30 370,00	73 170,00	73 170,00
1015020501	Kirkot	VUOSIKATE	-21 225,76	-27 000,00	-30 370,00	73 170,00	73 170,00
1015020501	Kirkot	Poistot ja arvonalentumiset	19 331,98	19 400,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00
1015020501	Kirkot	Suunnitelman mukaiset poistot	19 331,98	19 400,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00
1015020501	Kirkot	Sisäiset vyörytyserät	1 893,78	7 600,00	9 370,00		
1015020501	Kirkot	TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	94 170,00	94 170,00
1015020501	Kirkot	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00	0,00	94 170,00	94 170,00

Seurakuntatalot 502**Tehtävä ja toiminta-ajatus**

Arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy:n suunnittelema ja Lemminkäinen Talo Oy:n urakoima seurakuntatalo valmistui keväällä 2018. Suunnittelun lähtökohtana pidettiin monikäyttöisyyttä ja mallillisuutta. Rakennuksessa on 1072 neliömetrin edestä tiloja seurakunnan toiminnalle. Uusi seurakuntatalo sisältää toimintatilat päiväkerhoille, nuorisotoimelle, diakoniatyölle sekä valmistuskeittiön, kahviotilan, salin, sakastin ja vainajien säilytystilan.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Käytetään seurakuntataloa seurakunnan omassa toiminnassa hyvin laaja-alaisesti. Markkinoidaan tilaa myös ulkopuolisille ja pidetään esillä tilojen vuokrausmahdollisuutta sekä keittiötoimen palveluita. Seurataan tilan käyttökustannuksia ja pyritään optimoimaan ne. Tehdään vuosittaiset huolto- ja kunnossapitot. Koulutetaan uudet työntekijät käyttämään tiloja turvallisesti ja tehokkaasti.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Pyritään optimoimaan tilan käyttökustannukset sekä hyödyntämään tiloja monin eri tavoin. Markkinoidaan kokoontumistiloja resurssien puitteissa myös ulkopuolisille.

Seurakuntatalot 502**Talousarvio ja taloussuunnitelma**

Tulosityksikkö		Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1015060502	Seurakuntatalot	Toimintatuotot	-136 676,05	-132 120,00	-149 650,00	-16 000,00
1015060502	Seurakuntatalot	Myyntituotot	-311,04			
1015060502	Seurakuntatalot	Maksutuotot	-1 720,00	-1 800,00	-2 000,00	-2 000,00
1015060502	Seurakuntatalot	Vuokratuotot	-7 681,70	-13 000,00	-14 000,00	-14 000,00
1015060502	Seurakuntatalot	Sisäiset tuotot	-126 963,31	-117 320,00	-133 650,00	
1015060502	Seurakuntatalot	Toimintakulut	98 083,43	84 155,00	88 950,00	88 950,00
1015060502	Seurakuntatalot	Henkilöstökulut	29 811,19	30 140,00	30 000,00	30 000,00
1015060502	Seurakuntatalot	Palkat ja palkkiot	24 627,12	24 500,00	24 500,00	24 500,00
1015060502	Seurakuntatalot	Henkilösivukulut	5 314,41	5 640,00	5 500,00	5 500,00
1015060502	Seurakuntatalot	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-130,34			
1015060502	Seurakuntatalot	Palvelujen ostot	21 623,40	13 538,00	14 800,00	14 800,00
1015060502	Seurakuntatalot	Aineet ja tarvikkeet	33 826,62	27 977,00	31 650,00	31 650,00
1015060502	Seurakuntatalot	Ostot tilikauden aikana	33 826,62	27 977,00	31 650,00	31 650,00
1015060502	Seurakuntatalot	Muut toimintakulut	12 822,22	12 500,00	12 500,00	12 500,00
1015060502	Seurakuntatalot	TOIMINTAKATE	-38 592,62	-47 965,00	-60 700,00	72 950,00
1015060502	Seurakuntatalot	VUOSIKATE	-38 592,62	-47 965,00	-60 700,00	72 950,00
1015060502	Seurakuntatalot	Poistot ja arvonalentumiset	90 843,90	90 700,00	100 700,00	100 700,00
1015060502	Seurakuntatalot	Suunnitelman mukaiset poistot	90 843,90	90 700,00	100 700,00	100 700,00
1015060502	Seurakuntatalot	Sisäiset vyörytyserät	2 161,56	7 545,00	17 278,00	
1015060502	Seurakuntatalot	TILIKAUDEN TULOS	54 412,84	50 280,00	57 278,00	173 650,00
1015060502	Seurakuntatalot	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	54 412,84	50 280,00	57 278,00	173 650,00

Muut rakennukset vanha virasto 504**Tehtävä ja toiminta-ajatus**

Virastoalueen rakennukset purettiin kesällä 2016. Korttelin 80 kaavamuutos hyväksyttiin Laihian kunnanvaltuustossa 22.05.2017. Alueelle on mahdollista rakentaa IV ¾ -kerroksisia kerrostaloja (rakennusoikeutta 10 724 m²) sekä rivitaloja- ja muita kytkettyjä asuinrakennuksia (rakennusoikeutta 2913 m²). Kortteli 80 on pinta-alaltaan yhteensä 2,42 hehtaaria. AR-kaavamerkinällä varustettu määräala myytiin vuonna 2019.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Seurakunnan tavoitteena on myydä kerrostalorakentamiseen osoitettu AK-kaavamerkinällä varustettu määräala.

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Seurakunta omistaa entistä virastotaloa ympäröivistä alueista enää ainoastaan Napuen puiston alueen. Virastoalueen tontti kokonaisuudessaan on myyty.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Tulosyksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1015090504	Muut rak. v. virasto	Toimintatuotot	-130,00	-50,00			
1015090504	Muut rak. v. virasto	Myyntituotot		-50,00			
1015090504	Muut rak. v. virasto	Vuokratuotot	-130,00				
1015090504	Muut rak. v. virasto	Toimintakulut	3 620,78	4 050,00	3 600,00		
1015090504	Muut rak. v. virasto	Palvelujen ostot		500,00			
1015090504	Muut rak. v. virasto	Muut toimintakulut	3 620,78	3 550,00	3 600,00		
1015090504	Muut rak. v. virasto	TOIMINTAKATE	3 490,78	4 000,00	3 600,00		
1015090504	Muut rak. v. virasto	VUOSIKATE	3 490,78	4 000,00	3 600,00		
1015090504	Muut rak. v. virasto	TILIKAUDEN TULOS	3 490,78	4 000,00	3 600,00		
1015090504	Muut rak. v. virasto	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 490,78	4 000,00	3 600,00		

Seura-Ranta leirikeskus 505

Tehtävä ja toiminta-ajatus

Leirikeskuksen tontti hankittiin vuonna 1969. Päärakennus rakennettiin 1972, sauna ja majoitusrakennus 1980. Leirikirkko valmistui lopullisesti vuonna 2005. Toiminta ajoittuu pääosin kesä-heinäkuuksi. Rippileireistä pääosa pidetään täällä. Myös muut työmuodot pitävät oman leirinsä. Talvitoimintaa ei järjestetä.

Leiri-isännän ja emäntien kulut ja kiinteistökulut esitetään tällä kustannuspaikalla. Elintarvikkeiden ja muun henkilöstön kulut jaetaan käytön mukaan leirin järjestäneiden työmuodon kustannuksiksi.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Järjestetään Seura-Rannassa kesä-heinäkuussa 2023 neljä rippileiriä ja lisäksi tyttö- ja poikaleirejä. Palkataan kesäisäntä ja apuemäntä leirien ajaksi noin kahdeksi kuukaudeksi. Järjestetään myös muita tapahtumia Seura-Rannassa ja lisätään Seura-Rannan vuokraamista ulkopuolisille. Tehdään tarvittavat vuosikorjaukset rakennuksiin. Hankitaan Seura-Rantaan robottiruohonleikkuri. Tähän on varattu varoja investointeihin.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Seura-Ranta toimii seurakunnan leirien pääasiallisena viettopaikkana. Seura-Rantaa hyödynnetään laaja-alaisesti seurakunnan omassa toiminnassa ja vuokraustoiminta ulkopuolisten toimijoiden suuntaan kasvaa.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Seuraranta 505

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Toimintatuotot	-46 251,80	-50 461,00	-47 894,00	-1 550,00	-1 550,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Maksutuotot	-481,74	-550,00	-550,00	-550,00	-550,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Vuokratuotot	-443,54	-1 300,00	-1 000,00	-1 000,00	-1 000,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Sisäiset tuotot	-45 326,52	-48 611,00	-46 344,00		
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Toimintakulut	43 575,11	44 330,00	42 400,00	42 400,00	42 400,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Henkilöstökulut	16 264,74	20 480,00	20 700,00	20 700,00	20 700,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Palkat ja palkkiot	12 954,14	17 000,00	17 000,00	17 000,00	17 000,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Henkilösivukulut	3 385,61	3 480,00	3 700,00	3 700,00	3 700,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-75,01				
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Palvelujen ostot	16 303,18	16 850,00	10 500,00	10 500,00	10 500,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Vuokratulot	62,05				
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Aineet ja tarvikkeet	10 480,16	6 550,00	10 750,00	10 750,00	10 750,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Ostot tilikauden aikana	10 480,16	6 550,00	10 750,00	10 750,00	10 750,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Muut toimintakulut	464,98	450,00	450,00	450,00	450,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	TOIMINTAKATE	-2 676,69	-6 131,00	-5 494,00	40 850,00	40 850,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	VUOSIKATE	-2 676,69	-6 131,00	-5 494,00	40 850,00	40 850,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Poistot ja arvonalentumiset	1 463,65	1 510,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Suunnitelman mukaiset poistot	1 463,65	1 510,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Sisäiset vyörytyserät	1 213,04	4 621,00	4 194,00		
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	42 150,00	42 150,00
1015080505	Leiri- ja kurss. kesä	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00	0,00	42 150,00	42 150,00

Muu rakennukset, Meijeri 506**Tehtävä ja toiminta-ajatus**

Meijerikiinteistö hankittiin vuonna 1988 ja peruskorjattiin 90-luvun alussa seurakunnan yleiseen käyttöön ja erityisesti nuoriso- ja poikatyön toimintatarpeisiin. Päärakennuksessa ovat sijainneet varsinaiset nuorisotilat ja partion tilat. Alakerrassa on sijainnut nuorten musiikkitala. Varsinainen sali on palvellut erilaisia kokoontumisia ja toiminut hyvin mm. konserttitilana. Lisäksi talossa on sijainnut toimistotila nuoriso- ja diakoniatyölle sekä diakoniatyön vaatevarasto.

Rakennuksen käyttö koki suuren muutoksen vuonna 2018. Kaikki työntekijät saivat uuden työhuoneen seurakuntatalolta, jossa on myös seurakunnan lasten – ja nuortentilat sekä seurakunnan keskeisimmät kokoontumistilat. Tilat ovat tällä hetkellä osittain vuokrattuina ulkopuolisille toimijoille. Rakennuksessa sijaitsee myös 2 asuntoa, jotka ovat tällä hetkellä vuokrattuina. Seurakunnan toimintoista partiotilat sijaitsevat Meijerillä.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Tilojen vuokraustoiminta jatkuu. Pyritään löytämään rakennukselle / kiinteistölle ostaja. Rakennukseen kohdistetaan enää välttämättömiä toimenpiteitä.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Vuosille 2024 ja 2025 on kaksi skenaariota: Meijeri pysyy vuokrattuna ja tuottaa vuokratuloja seurakunnalle tai kiinteistö on myyty uudelle omistajalle. Taloussuunnitelmaskenaario on tehty sillä oletuksella, että pysyy seurakunnassa vielä vuodet 2024 ja 2025 ja on nykyisenkaltaisessa käytössä. Mikäli myynti realisoituu, seurakunta tekee rakennuksesta jäännösoston myynnin realisoitumisesta riippuen joko vuonna 2023, 2024 tai 2025. Meijerin myynti-vaihtoehdossa partion tilat siirtyvät Lastenkirkon alakertaan ja Lastenkirkkoon. Myyntituloja ja menojäännösostoja ei ole budjetoitu.

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Muut rak. Meijeri

506

Tulosyksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1015090506	Muut rak., Meijeri	Toimintatuotot	-43 693,00	-47 598,00	-46 710,00	-46 100,00	-46 100,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	Vuokratuotot	-43 693,00	-46 100,00	-46 100,00	-46 100,00	-46 100,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	Muut toimintatuotot		-250,00			
1015090506	Muut rak., Meijeri	Sisäiset tuotot		-1 248,00	-610,00		
1015090506	Muut rak., Meijeri	Toimintakulut	39 243,19	42 690,00	40 650,00	40 650,00	40 650,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	Henkilöstökulut	8 092,11	10 940,00	6 550,00	6 550,00	6 550,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	Palkat ja palkkiot	7 081,42	9 000,00	5 300,00	5 300,00	5 300,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	Henkilösivukulut	1 149,68	1 940,00	1 250,00	1 250,00	1 250,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-138,99				
1015090506	Muut rak., Meijeri	Palvelujen ostot	9 640,26	11 200,00	11 000,00	11 000,00	11 000,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	Aineet ja tarvikkeet	19 951,72	19 150,00	21 700,00	21 700,00	21 700,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	Ostot tilikauden aikana	19 951,72	19 150,00	21 700,00	21 700,00	21 700,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	Muut toimintakulut	1 559,10	1 400,00	1 400,00	1 400,00	1 400,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	TOIMINTAKATE	-4 449,81	-4 908,00	-6 060,00	-5 450,00	-5 450,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	VUOSIKATE	-4 449,81	-4 908,00	-6 060,00	-5 450,00	-5 450,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	Poistot ja arvonalentumiset	11 659,56	11 500,00	11 000,00	11 000,00	11 000,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	Suunnitelman mukaiset poistot	11 659,56	11 500,00	11 000,00	11 000,00	11 000,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	Sisäiset vyörytyserät	623,58	4 644,00	552,00		
1015090506	Muut rak., Meijeri	TILIKAUDEN TULOS	7 833,33	11 236,00	5 492,00	5 550,00	5 550,00
1015090506	Muut rak., Meijeri	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 833,33	11 236,00	5 492,00	5 550,00	5 550,00

Muut rakennukset, virasto 507

Tehtävä ja toiminta-ajatus

Seurakuntatoimisto valmistui syyskuun lopussa 2010 meijerin viereen. Uusissa tiloissa ovat seurakuntatoimisto ja taloustoimisto sekä kaikkien pappien ja kanttorin työhuoneet, arkistotilat, kopiointihuone, kokous/kahvitila ja tila sukututkijoille. Uudet tilat sijaitsevat aivan kunnan keskustassa muiden seurakunnan tilojen välittömässä läheisyydessä ja palvelevat siten entistä paremmin seurakuntalaisia ja muita seurakunnan työntekijöitä.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Tavoitteena on tarjota seurakunnan palveluja keskitetysti samasta pihapiiristä. Käytetään kahvihuonetta kokoustilana.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Jatketaan seurakuntatoimiston toimintoja normaaliin tapaan.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1015090507	Muut rak., virasto	Toimintatuotot	-62 350,68	-61 475,00	-63 969,00		
1015090507	Muut rak., virasto	Sisäiset tuotot	-62 350,68	-61 475,00	-63 969,00		
1015090507	Muut rak., virasto	Toimintakulut	32 304,81	28 450,00	31 750,00	31 750,00	31 750,00
1015090507	Muut rak., virasto	Henkilöstökulut	1 966,15	2 900,00	2 900,00	2 900,00	2 900,00
1015090507	Muut rak., virasto	Palkat ja palkkiot	1 583,14	2 300,00	2 300,00	2 300,00	2 300,00
1015090507	Muut rak., virasto	Henkilösivukulut	393,13	600,00	600,00	600,00	600,00
1015090507	Muut rak., virasto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-10,12				
1015090507	Muut rak., virasto	Palvelujen ostot	15 924,81	11 000,00	12 250,00	12 250,00	12 250,00
1015090507	Muut rak., virasto	Aineet ja tarvikkeet	10 680,91	10 550,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00
1015090507	Muut rak., virasto	Ostot tilikauden aikana	10 680,91	10 550,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00
1015090507	Muut rak., virasto	Muut toimintakulut	3 732,94	4 000,00	3 700,00	3 700,00	3 700,00
1015090507	Muut rak., virasto	TOIMINTAKATE	-30 045,87	-33 025,00	-32 219,00	31 750,00	31 750,00
1015090507	Muut rak., virasto	VUOSIKATE	-30 045,87	-33 025,00	-32 219,00	31 750,00	31 750,00
1015090507	Muut rak., virasto	Poistot ja arvonalentumiset	29 904,02	29 930,00	26 430,00	26 430,00	26 430,00
1015090507	Muut rak., virasto	Suunnitelman mukaiset poistot	29 904,02	29 930,00	26 430,00	26 430,00	26 430,00
1015090507	Muut rak., virasto	Sisäiset vyöryserät	141,85	3 095,00	5 789,00		
1015090507	Muut rak., virasto	TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	58 180,00	58 180,00
1015090507	Muut rak., virasto	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00	0,00	58 180,00	58 180,00

Muut rakennukset, Hoppis 508

Tehtävä ja toiminta-ajatus

Uusi harrastetila valmistui syyskuun puolessa välissä 2010 hautausmaan viereiselle tontille osoitteeseen Pauhunevantie 9. Rakennuksessa ovat tilat liikuntahallille ja PSA -autoradalle sekä hautausmaahenkilökunnan taukotila. PSA -rata valmistui marraskuussa 2010. Palloiluhallissa voidaan seurakunnan sählykerhojen lisäksi järjestää myös muita liikuntakerhoja sekä muuta seurakunnallista toimintaa. Harrastetilan rakentamiseen saatiin ELY -keskukselta 50% :n avustus.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Järjestetään seurakunnan sähly- ja liikuntakerhoja liikuntahallin puolella ja PSA -kerhoja pienoissähköautoradan tiloissa. Tilassa syksyllä 2016 aloittaneet päiväkerhoryhmät jatkavat toimintaa. Tavoitteena on myös lisätä ja monipuolistaa seurakunnan harrastetoimintaa uusissa tiloissa. Pyritään saamaan harrastetilaan entisestään lisää myös seurakunnan ulkopuolista toimintaa ja saadaan näin vuokraustuloja seurakunnalle. Mainostetaan tilaa erilaisin tavoin. Seurataan tilojen käyttökustannuksia ja pyritään optimoimaan ne.

Toimintasuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Jatketaan harrastustoimintaa ja pyritään monipuolistamaan kerhotoimintaa ja innostamaan uusia seurakuntalaisia mukaan toimintaan sekä tehostamaan tilojen käyttöä entisestään.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Muut rakennukset, Hoppis 508

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Tulosyksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1015090508	Muut rak., Hoppis	Toimintatuotot	-29 143,99	-31 104,00	-31 913,00	-4 800,00	-4 800,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	Vuokratuotot	-3 914,52	-4 350,00	-4 800,00	-4 800,00	-4 800,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	Sisäiset tuotot	-25 229,47	-26 754,00	-27 113,00		
1015090508	Muut rak., Hoppis	Toimintakulut	20 739,15	21 600,00	22 800,00	22 800,00	22 800,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	Henkilöstökulut	2 422,57	3 200,00	3 200,00	3 200,00	3 200,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	Palkat ja palkkiot	2 080,47	2 800,00	2 800,00	2 800,00	2 800,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	Henkilösivukulut	354,52	400,00	400,00	400,00	400,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-12,42				
1015090508	Muut rak., Hoppis	Palvelujen ostot	7 918,25	7 200,00	7 000,00	7 000,00	7 000,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	Aineet ja tarvikkeet	9 363,09	9 700,00	11 500,00	11 500,00	11 500,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	Ostot tilikauden aikana	9 363,09	9 700,00	11 500,00	11 500,00	11 500,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	Muut toimintakulut	1 035,24	1 500,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	TOIMINTAKATE	-8 404,84	-9 504,00	-9 113,00	18 000,00	18 000,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	VUOSIKATE	-8 404,84	-9 504,00	-9 113,00	18 000,00	18 000,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	Poistot ja arvonalentumiset	11 014,19	10 600,00	9 400,00	9 400,00	9 400,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	Suunnitelman mukaiset poistot	11 014,19	10 600,00	9 400,00	9 400,00	9 400,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	Sisäiset vyörytyserät	193,92	1 877,00	2 726,00		
1015090508	Muut rak., Hoppis	TILIKAUDEN TULOS	2 803,27	2 973,00	3 013,00	27 400,00	27 400,00
1015090508	Muut rak., Hoppis	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 803,27	2 973,00	3 013,00	27 400,00	27 400,00

Kamreerintien asunnot 509**Tehtävä ja toiminta-ajatus**

Seurakunta osti kesällä 2013 sijoitustarkoituksessa kaksi asuntoa vastavalmistuneesta luhtitalosta Kamreerintieltä. Asuntoihin siirtyi asukkaat vanhan kirkkoherranviraston alueen asunnoista. Asuntojen toiminta-ajatuksena on tuottaa vuokratuloja seurakunnalle. Kustannukset yhtiövastiketta lukuun ottamatta tulevat olemaan hyvin pienet ainakin alkuvaiheessa.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Vuokrataan asuntoja ja pidetään huoli, että ne pysyvät hyvässä kunnossa.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 - 2025

Vuokrataan asuntoja edellisvuosien tapaan.

Talousarvio ja taloussuunnitelma**Kamreerintien asunnot 509**

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1015110509	Kamreerintien asunno	Toimintatuotot	-12 012,00	-12 500,00	-13 500,00	-13 500,00	-13 500,00
1015110509	Kamreerintien asunno	Vuokratuotot	-12 012,00	-12 500,00	-13 500,00	-13 500,00	-13 500,00
1015110509	Kamreerintien asunno	Toimintakulut	3 373,75	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
1015110509	Kamreerintien asunno	Palvelujen ostot		500,00	500,00	500,00	500,00
1015110509	Kamreerintien asunno	Vuokratulot	3 325,80	3 500,00	3 500,00	3 500,00	3 500,00
1015110509	Kamreerintien asunno	Aineet ja tarvikkeet	47,95				
1015110509	Kamreerintien asunno	Ostot tilikauden aikana	47,95				
1015110509	Kamreerintien asunno	TOIMINTAKATE	-8 638,25	-8 500,00	-9 500,00	-9 500,00	-9 500,00
1015110509	Kamreerintien asunno	VUOSIKATE	-8 638,25	-8 500,00	-9 500,00	-9 500,00	-9 500,00
1015110509	Kamreerintien asunno	Sisäiset vyörytyserät	802,55	1 400,00	1 343,00		
1015110509	Kamreerintien asunno	TILIKAUDEN TULOS	-7 835,70	-7 100,00	-8 157,00	-9 500,00	-9 500,00
1015110509	Kamreerintien asunno	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-7 835,70	-7 100,00	-8 157,00	-9 500,00	-9 500,00

Muut rakennukset 520**Tehtävä ja toiminta-ajatus**

Muihin kiinteistöihin kuuluu lähinnä vanha siunauskappeli, jonka yläkerrassa lastenkirkko.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Yläkerran varasto on muutettu lastenkirkoksi vuonna 2012.

Meijerin myynnin realisoitumisen mukaan voidaan miettiä tilalle muuta käyttötarkoitusta, esimerkiksi tiloja partiotoiminnalle.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 – 2025

Mikäli Meijeri on myyty, muokataan tilasta seurakunnan toimintaa aktiivisemmin palvelevat tilat.

Talousarvio ja taloussuunnitelma**Muut rakennukset 520**

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1015090520	Muut rakennukset	Toimintakulut	569,40	1 840,00	1 580,00	1 580,00	1 580,00
1015090520	Muut rakennukset	Henkilöstökulut		290,00	280,00	280,00	280,00
1015090520	Muut rakennukset	Palkat ja palkkiot		200,00	200,00	200,00	200,00
1015090520	Muut rakennukset	Henkilösivukulut		90,00	80,00	80,00	80,00
1015090520	Muut rakennukset	Palvelujen ostot	326,44	1 000,00	700,00	700,00	700,00
1015090520	Muut rakennukset	Aineet ja tarvikkeet	242,96	500,00	600,00	600,00	600,00
1015090520	Muut rakennukset	Ostot tilikauden aikana	242,96	500,00	600,00	600,00	600,00
1015090520	Muut rakennukset	Muut toimintakulut		50,00			
1015090520	Muut rakennukset	TOIMINTAKATE	569,40	1 840,00	1 580,00	1 580,00	1 580,00
1015090520	Muut rakennukset	VUOSIKATE	569,40	1 840,00	1 580,00	1 580,00	1 580,00
1015090520	Muut rakennukset	TILIKAUDEN TULOS	569,40	1 840,00	1 580,00	1 580,00	1 580,00
1015090520	Muut rakennukset	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	569,40	1 840,00	1 580,00	1 580,00	1 580,00

Maa- ja metsätalous 590

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Tehtävä ja toiminta-ajatus

Pääosa seurakunnan metsistä on kuulunut kirkkoherran ja kappalaisen virkataloihin. Pienempiä alueita on ostettu myöhemmin. Seurakunnan taseesta on irtaantunut vuoden 2017 alusta lähtien Kirkkometsä johtuen Kirkon palvelukeskuksen säännöksistä. Taseeseen on vuoden 2016 loppuun saakka kuulunut myös Kirkkometsä, jonka omistusoikeus tuli seurakunnalle tilaksi muodostamistoimituksessa vuonna 1998. Sen tuoton jaosta on kuitenkin erilliset säännöt, joiden mukaan kunta on myös tuloon oikeutettu. Tästä syystä sen tuottoja ja kuluja ei ole esitetty talousarviossa vaan ne käsitellään rahaston sisäisinä erinä. Kirkkometsän hoitokunta tekee päätökset hoitotoista ja myynneistä.

Kirkkolain mukaan metsien hoidon ja puunmyynnin perusteet määritellään 10-vuotissuunnitelmassa. Voimassa oleva suunnitelma koskettaa vuodet 2015 – 2024. Viljelysmaata on jäljellä alle 2 hehtaaria. Näitä ei viljellä.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Suoritetaan metsänhoitotöitä metsätaloussuunnitelman puitteissa sekä hintatason ollessa suotuisa tehdään puukauppaa metsätaloussuunnitelmaan kirjattujen kuvioiden kohdalla. Tavoitteena on saada metsätaloudesta 100 000 euron toimintatuotot. Valmistellaan uutta metsätaloussuunnitelmaa.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 - 2025

Jatketaan hoitotöitä metsätaloussuunnitelman mukaan. Puun hintataso kunakin vuonna otetaan huomioon myyntipäätöksiä tehtäessä.

Talousarvio ja taloussuunnitelma**Maa- ja metsätalous 590**

Tulosyksikkö		Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1015100590	Maa- ja metsätalous	Toimintatuotot	-121 441,96	-145 000,00	-100 000,00	-100 000,00
1015100590	Maa- ja metsätalous	Vuokratuotot	-3 792,42			
1015100590	Maa- ja metsätalous	Metsätalouden tuotot	-117 649,54	-145 000,00	-100 000,00	-100 000,00
1015100590	Maa- ja metsätalous	Toimintakulut	19 409,89	15 000,00	21 900,00	21 900,00
1015100590	Maa- ja metsätalous	Palvelujen ostot	19 242,48	13 700,00	20 700,00	20 700,00
1015100590	Maa- ja metsätalous	Aineet ja tarvikkeet		100,00		
1015100590	Maa- ja metsätalous	Ostot tilikauden aikana		100,00		
1015100590	Maa- ja metsätalous	Muut toimintakulut	167,41	1 200,00	1 200,00	1 200,00
1015100590	Maa- ja metsätalous	TOIMINTAKATE	-102 032,07	-130 000,00	-78 100,00	-78 100,00
1015100590	Maa- ja metsätalous	VUOSIKATE	-102 032,07	-130 000,00	-78 100,00	-78 100,00
1015100590	Maa- ja metsätalous	Sisäiset vyörytyserät	4 617,40	5 252,00	3 356,00	
1015100590	Maa- ja metsätalous	TILIKAUDEN TULOS	-97 414,67	-124 748,00	-74 744,00	-78 100,00
1015100590	Maa- ja metsätalous	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-97 414,67	-124 748,00	-74 744,00	-78 100,00

Keittiötoimi 512**Tehtävä ja toiminta-ajatus**

Keittiötoimen tarkoituksena on tuottaa keittiöpalvelut seurakunnan omiin tilaisuuksiin sekä palvella

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

seurakuntalaisia ja muita palveluiden käyttäjiä heidän tarpeisiinsa vastaten. Tehtäväalueelle kirjaetaan keittiöhenkilökunnan palkat, elintarvike- yms. kulut, keittiökoneiden- ja laitteiden kulut sekä keittiötoimen tuotot.

Tehtävänä on tuottaa laadukkaat keittiötoimen palvelut eri tilaisuuksiin. Keittiötoimi on kustannuspaikkana uudehko. Keittiötoimessa on siirrytty uuden seurakuntatalon valmistuttua lautashinnoitteleeseen, mikä on lisännyt kassavirtaa seurakunnan meno- ja tulopuolella.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 strategia huomioon ottaen

Keittiötoimessa pyritään hyvään ja tehokkaaseen palveluun. Markkinoidaan keittiötoimen palveluita yhä laaja-alaisemmin. Keittiötoimen päivitetty hinnasto otetaan käyttöön.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024 - 2025

Kehitetään keittiötoimea edelleen ja markkinoidaan palveluja mahdollisimman laaja-alaisesti.

Talousarvio ja taloussuunnitelma**Keittiötoimi 512**

Tulosityksikkö			Edellinen tilinpäätös 2021	Kuluvan vuoden talousarvio 2022	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
1015120512	Keittiötoimi	Toimintatuotot	-58 944,10	-69 907,00	-69 049,00	-50 000,00	-50 000,00
1015120512	Keittiötoimi	Myyntituotot	-37 676,81	-52 000,00	-50 000,00	-50 000,00	-50 000,00
1015120512	Keittiötoimi	Sisäiset tuotot	-21 267,29	-17 907,00	-19 049,00		
1015120512	Keittiötoimi	Toimintakulut	76 918,30	84 300,00	84 650,00	84 650,00	84 650,00
1015120512	Keittiötoimi	Henkilöstökulut	46 299,17	55 050,00	53 250,00	53 250,00	53 250,00
1015120512	Keittiötoimi	Palkat ja palkkiot	39 427,09	44 000,00	44 000,00	44 000,00	44 000,00
1015120512	Keittiötoimi	Henkilösivukulut	8 727,32	11 050,00	9 250,00	9 250,00	9 250,00
1015120512	Keittiötoimi	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1 855,24				
1015120512	Keittiötoimi	Palvelujen ostot	5 412,86	4 000,00	5 850,00	5 850,00	5 850,00
1015120512	Keittiötoimi	Aineet ja tarvikkeet	25 206,27	25 250,00	25 550,00	25 550,00	25 550,00
1015120512	Keittiötoimi	Ostot tilikauden aikana	25 206,27	25 250,00	25 550,00	25 550,00	25 550,00
1015120512	Keittiötoimi	TOIMINTAKATE	17 974,20	14 393,00	15 601,00	34 650,00	34 650,00
1015120512	Keittiötoimi	VUOSIKATE	17 974,20	14 393,00	15 601,00	34 650,00	34 650,00
1015120512	Keittiötoimi	Sisäiset vyörytyserät	3 293,09	3 514,00	3 448,00		
1015120512	Keittiötoimi	TILIKAUDEN TULOS	21 267,29	17 907,00	19 049,00	34 650,00	34 650,00
1015120512	Keittiötoimi	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	21 267,29	17 907,00	19 049,00	34 650,00	34 650,00

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa kertoo sen, miten seurakunnan tulorahoitus riittää kattamaan toiminnasta aiheutuvat menot. Ensin lasketaan *toimintakate* vähentämällä varsinaisen toimintatuotoista niihin kohdistuvat kulut. Tämä summa on seurakunnissa aina negatiivinen. Toimintakatteeseen lisätään verotulot, vähennetään verotuskulut ja keskusrahastomaksut ja lisätään rahoitustuottojen ja -kulujen erotus. Tulokseksi saadaan *vuosikate*. Poistojen ja satunnaisten erien jälkeen päädytään *tilikauden tulokseen*.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Laihian seurakunnan talousarvioluvut vuodelle 2023 ja taloussuunnitelmaluvut vuosille 2024 - 2025. Vertailulukuna ovat myös vuoden 2021 toteutumaluvut sekä kuluvan vuoden talousarvioluvut. Talousarvion mukaisesti toimintotuotot kuluvasta vuodesta hieman laskevat erityisesti sen vuoksi, että puun metsätuloon on vuodelle 2023 arvioitu vuosittainen 100 000 euroa (vuonna 2022 talousarviossa oli arvioitu 145 000 euroa). Toisaalta talousarviossa on arvioitu, että seurakunnan toimintatuotot pitopalvelutoimintatuottojen ja tilavuokrien osalta hieman kasvavat, kun hinnastoja päivitetään ja ihmisten liikkuvuus ja tilaisuuksien järjestämishalut kasvavat. Kuitenkin olennainen merkitys on edelleen sillä, miten koronatilanne tulevan vuoden aikana jälleen kehittyy. Se vaikuttaa sekä toiminnan järjestämiseen, että siihen, minkä kokoisia ja millaisia tilojen vuokraustarpeita ja keittiötoimen palvelutarpeita esiintyy. Toimintakulut kasvavat. Ne kasvavat ennen kaikkea kasvaneiden energiakustannusten vuoksi. Toisaalta myös palkkoihin on arvioitu 2 prosentin korotusvara. Kokonaisuudessaan henkilöstökulujen arvioidaan kuitenkin pysyvän suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2022. Talousarviota laadittaessa on pyritty löytämään säästöjä. Palveluiden ostot talousarviossa hieman laskevat.

Aineiden ja tarvikkeiden ostot talousarviovuonna kasvavat. Tähän vaikuttaa ennen kaikkea äkisti vuonna 2022 alkanut energian hinnan nousu, erityisesti sähkön hinnan kehitys. Talousarviovuoden merkittävin investointi, aurinkopaneelien asennus seurakuntatalolle, vastaa tähän haasteeseen ja odotettavasti tuottaa itsensä nopeasti takaisin säästyneinä sähkönkäyttökustannuksina.

Annetut avustukset ovat samaa luokkaa kuin vuonna 2022, joskin diakoniatyön avustusmäärärahoja on nostettu. Poistosumma hieman nousee, koska poistosuunnitelma päivitetään vastaamaan paremmin Kirkkohallituksen antamaa ohjeistusta poistoaikojen suhteen. Kirkollisverotuloihin arvioidaan Kirkkohallituksen ennusteen mukaisesti kasvua. Tämä selittyy pitkälti veroperustemuutoksen mukanaan tuomilla muutoksilla kirkollisverotuoton kertymiseen. Talousarviovuonna veroprosentti on 1,5. Kirkollisverotottoja on arvioitu saatavaksi 1 630 000 euroa.

Kaiken kaikkiaan talousarviovuosi 2023 vaikuttaa kohtuullisen tasapainoiselta ja talousarvion mukaisesti ylijäämää syntyisi 7980 euroa. Tämä ei kuitenkaan kokonaisuudessaan vielä riitä lyhentämään seurakuntataloa varten hankittua lainaa. Näin ollen on syytä miettiä, mistä löydetään säästöjä suunnitelmavuosien osalta.

Sisäisiä tuottoja ja vyörytyksiä ei ole suunnitelmavuosille laskettu.

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

	Edellinen TP 2021	Kuluvan vuoden TA 2022	TA 2023	TS1 2024	TS2 2025
► Toimintatuotot	-674.785,12	-702.781,00	-681.375,00	-287.100,00	-287.100,00
► Toimintakulut	2.042.517,16	2.070.622,00	2.112.055,00	1.714.580,00	1.708.580,00
▪ TOIMINTAKATE	1.367.732,04	1.367.841,00	1.430.680,00	1.427.480,00	1.421.480,00
▪ Kirkollisverotulot	-1.587.268,60	-1.550.000,00	-1.630.000,00	-1.660.000,00	-1.690.000,00
▪ Valtionrahoitus	-156.684,00	-155.000,00	-158.000,00	-158.000,00	-158.000,00
▪ Verotuskulut	25.167,84	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00
▪ Kirkon rahastomaksut	143.976,00	145.000,00	145.000,00	145.000,00	145.000,00
► Rahoitustuotot- ja kulut	23.790,36	26.000,00	6.400,00	5.800,00	5.000,00
▪ VUOSIKATE	-183.286,36	-141.159,00	-180.920,00	-214.720,00	-251.520,00
► Poistot ja arvonalentumiset	167.370,03	166.760,00	172.940,00	172.940,00	172.940,00
▪ TILIKAUDEN TULOS	-15.916,33	25.601,00	-7.980,00	-41.780,00	-78.580,00
▪ Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-15.916,33	25.601,00	-7.980,00	-41.780,00	-78.580,00

RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa selvitetään, miten suunniteltu toiminta vaikuttaa seurakunnan rahavaroihin ja maksuvalmiuteen.

Toimintakate

Toimintakate on seurakunnassa aina negatiivinen, koska suurin osa seurakunnan tuloista on verotuloja. Vuoden 2023 talousarviossa toimintakate on 1 430 680 euroa. Negatiivinen toimintakate kateetaan verotuloilla, joiden arvioidaan olevan 1 630 000 euroa vuonna 2023.

Vuosikate

Verotulojen, verotuskustannusten ja keskusrahastomaksujen sekä rahoituskulujen ja -tuottojen jälkeen jää vuosikatteeksi 180 920 euroa. Kun vuosikate on positiivinen, pystytään kaikki toiminnasta aiheutuvat menot kattamaan verotuloilla ja toimintatuotoilla. Tavoitteena on, että vuosikatteella pystyttäisiin vielä kattamaan käyttöomaisuuden vuosittaiset poistot.

Tilikauden tulos

Vuodelle 2023 tulee poistosuunnitelman mukaan 172 940 euron poisto rakennuksista, kalusteista ja laitteista. Poistot ovat se osa kuluvan käyttöomaisuuden investointimenoa, joka poistosuunnitelman mukaisesti kirjataan kullekin vuodelle kuluksi. Poistojen jälkeen tuloslaskelmassa esitetään vielä rahastosiirrot. Tilikauden tulokseksi vuonna 2023 muodostuu 7980 euroa ylijäämää.

Rahavarat vuonna 2023

Vuoden 2022 alussa rahat ja pankkisaamiset olivat yhteensä 788 671,86 euroa. Vuonna 2023 rahavarat tulevat vähenemään seurakuntatalohankkeen vuoksi otetun lainan lyhentämisestä johtuen.

Taloussuunnitelma vuosille 2024 – 2025

LAIHIAN SEURAKUNTA

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025

Vaikuttaisi siltä, että vuosina 2024 ja 2025 tilikauden tulos tulee olemaan positiivinen. Tuloksen muodostumiseen positiiviseksi vaikuttaa ennen kaikkea kirkollisverotuoton kasvu. Toisaalta tulee jatkuvasti seurata seurakunnan jäsenistön kehitystä sekä tasapainoilla mahdollisesti edelleen kasvavien energia- ja henkilökustannusten kanssa. Seurakunnalla on tällä hetkellä hyvä taloudellinen tilanne. Kuitenkin tulevaisuuden haasteisiin on syytä varautua. Säästöjä on löydyttävä, koska seurakunnan tulee pystyä maksamaan seurakuntatalon investointia varten otettua lainaa pois. Henkilöstösuunnitelman tulee seurata paikkakunnan tarpeita ja tulevien eläköitymistien kohdalla rekryointitarve tulee pohtia huolellisesti. Valtakunnan tasolla seurakuntien taloudelliseen tilanteeseen haetaan korjausliikkeitä vahvistamalla vapaaehtoista yhteistyötä yli seurakuntarajojen. Toimintaa ja henkilöstörakennetta tulee myös Laihialla tarkastella kriittisin silmin ja uskaltaa jättää tiettyjä toimintamalleja pois ja rohkeasti vastata tämän päivän hengellisiin haasteisiin.

INVESTOINTIOSA

Investointiosassa osoitetaan rakentamiseen ja muihin suurempiin hankkeisiin sekä suurempiin irtaimistohankintoihin tarvittavat määrärahat ja niihin liittyvät mahdolliset tulot.

Alla olevassa taulukossa esitetään investoinnit lukuina vuosille 2023 – 2025. Vuodelle 2023 varataan seurakuntatalon aurinkopaneelihankintaan 50 000 euroa sekä kirkon ulkomaalauksen suunnittelutyöhön 10 000 euroa ja kirkon ulko-ovien restaurointi/ uudelleen rakennustyöhön 15 000 euroa. Vuodelle 2024 varataan kirkon ulkomaalaukseen 300 000 euroa. Kirkon ulkomaalauksen kustannukset katetaan Kirkkometsän varoista.

Vuonna 2023 toteutetaan kirkon sisätiloissa penkkien istuinmukavuuden parantamistoimenpiteet sekä pimennysverhojen asennus kuoriosaan.

	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kirkon sisällä tehtävät muutokset		20 000		
Kirkon ulkomaalaus (Kirkkometsän rahoitus)			(250 000)	
Kirkon ulko-ovien kunnostus/uudelleen rakentaminen		(10 000) 15 000		
Muistopaasi ja uurnahautausmaa-alue	15000			
Seurakuntatalon aurinkopaneelit		50 000		
Yhteensä	15000	95 000	(250 000)	